Τὸ φύλλον Δραχμὴ 1,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἀναγνωρισθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμ. 50. Ἑξάμηνος δρ. 28 Τρίμηνος δρ. 15.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 31ος | Ἐν Ἀθήναις, 20 Σεπτεμβρίου 1924 | Ἔτος 46ον—Ἀριθ. 43

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

(*Μυθιστόρημα τοῦ Δοχαγοῦ* DANRIT)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'. (Συνέχεια)

Ὁ Ναπολέων βιαζόταν νὰ τελειώση ἡ κατασκευή τους. Ὁ Γιάννης ἐγκαταστάθηκε πάλι στὸ παλιὸ σπουδαστήριό του, στὸ Λοῦβρο Βρῆκε κεῖ καὶ τὸν πιστό του Μπουλοῦκο καὶ βυθίστηκε πάλι στὶς ἀναζητήσεις, στὰ σχέδια καὶ στοὺς ὑπολογισμούς του.

Μὰ αὐτὸ ποὺ ἦταν ἡ χαρὰ τοῦ Γιάννη, ἦταν ἀπελπισιὰ γιὰ τὸν Μαϋρέκ.

Ὁ καϊμένος ὁ Βρεττανὸς ἦταν ἀπαρηγόρητος ποὺ ἄφισε στὴν Κριμαία τὴν «Ὑδόννη» του, τὸ ἀγαπημένο του κανόνι. Μὰ εἶχε τὴν ἐλπίδα πὼς στὸ Παρίσι θἄβρισκε μιὰν ἄλλη «Ὑδόννη» ὅμοια μὲ τὴν παλιά.

Ξαφνίστηκε πολύ, ὅταν, καθὼς ἔβγαινε στὸ Παρίσι, ὁ Πέτρος Μπερτινὺ τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν φίλησε σὰν παλιὸς φίλος, εὐχαριστῶντας τον γιὰ τὴ ζώνη, στὴν ὁποία χρεωστοῦσε τὴ ζωή του καὶ τὴ ζωὴ τοῦ μικροῦ Ρώσσου. Μὰ ἡ ἀπογοήτευσή του ἦταν μεγάλη, ὅταν ὁ Γιάννης τοῦ πρότεινε νὰ τὸν πάρη θυρωρὸ στὸ γραφεῖο του, ἀντὶ γιὰ τὸν Μπουλούκο, ποὺ ἡ κοιλιά του τώρα ἦταν μεγαλύτερη ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Κι' ὁ Μαϋρὲκ ἀπάντησε νέτα-σκέτα:

— Συνταγματάρχα μου, ἐγὼ χωρὶς κανόνι δὲ μπορῶ! ἄφιστε με στὴν πυροβολαρχία μου. Θὰ γίνω καλὸς πυροβολητής, μὰ καλὸς πορτιέρης δὲ θὰ γίνω ποτέ.

Ὁ Γιάννης δὲ θέλησε νὰ τοῦ χαλάση τὴν καρδιὰ κι' ἔτσι ὁ Μαϋρὲκ γύρισε στὴν πυροβολαρχία του.

Τὸν ἄλλο χρόνο, τὸ 1856, ὑπογράφτηκε κι' ἡ συνθήκη τῶν Παρισίων, ποὺ ἔβαζε ἐπίσημα τέλος στὸν Κριμαϊκὸ πόλεμο κι' ἀνέβαλλε γι' ἄλλη μιὰ φορὰ τὴν διάλυση τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἀλλὰ καὶ πάλι τὸ Κράτος αὐτὸ πέρασε τέτοιον κλονισμὸ ἀπ' αὐτὸν τὸν πόλεμο, ὥστε τὸν ἑπόμενο χρόνο ζήτησε πάλι τὴ βοήθεια τῆς Γαλλίας γιὰ νὰ ἐπιβάλη τὴν εἰρήνη σὲ μιὰ ἀπ' τὶς ἐπαρχίες του.

Τὴν ἐποχὴ αὐτή, ὁ Γάλλος Λεσσὲψ ἔβαλε σ' ἐνέργεια τὸ μεγάλο σχέδιό του νὰ κόψη τὸν ἰσθμὸ τοῦ Σουὲζ καὶ μ' ὅλη τὴ ζηλότυπη ἀντίδραση τῆς Ἀγγλίας, κατόρθωσε ν' ἀνοίξη τὴν πιὸ χρήσιμη ἀτμοπλοϊκὴ γραμμή, ποὺ ἑνώνει τὴ Μεσόγειο μὲ τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα, τὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Ἀσία.

***

Ὡστόσο ὁ Πέτρος Μπερτινὺ ἔβλεπε μὲ κρυφὴ χαρὰ νὰ πλησιάζη ἡ ἐποχὴ ποὺ θὰ πήγαινε νὰ ξαναϊδῆ τοὺς φίλους του. Ἀπ' τὰ γράμματα τοῦ Φρατζέσκου ἤξερε πὼς ἡ μητέρα του κι' ἡ ἀδελφή του θὰ τὸν ἀντάμωναν στὴν πρωτεύουσα τοῦ Πεδεμοντίου κι' ὅτι τὸν ἐρχόμενο χρόνο ὁ νεαρὸς Ἰταλὸς θἄμπαινε στὴ Βασιλικὴ Στρατιωτικὴ Σχολή.

Μιὰ μέρα, μέσα σ' ἕνα γράμμα, βρῆκε ἕνα ξερὸ ἄνθος «μή-με-λησμόνει» κι' ἡ καρδιά του χτύπησε δυνατά. Καὶ βέβαια δὲ λησμονοῦσε. Ἀπεναντίας, λογάριαζε τὶς μέρες ποὺ τὸν χώριζαν ἀπὸ τὴν ἄδεια ποὺ θἄπαιρνε, ὅταν τὸν φώναξε ὁ συνταγματάρχης του:

— Λοχία Μπερτινύ, τοῦ εἶπε, ἐζητήσατε αὐτὲς τὶς ἡμέρες μιὰν ἄδεια κι' αὐτὸ μοῦδωκε ἀφορμὴ νὰ ἐξετάσω μὲ προσοχὴ τὰ ὑπηρεσιακά σας στοιχεῖα. Ἔχετε ὀχτὼ χρόνια ὑπηρεσία κι' ἐπὶ τέσσερα χρόνια εἶστε ὑπαξιωματικός. Στὴν ἀρχὴ τοῦ σταδίου σας, βρίσκω ἕνα σοβαρὸ σφάλμα· μ' αὐτὸ ξεπληρώθηκε ὁλότελα, ἀφοῦ περάσατε στὴν ἡμερησία διαταγὴ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ μόρφωσή σας εἶναι ἀρκετή, οἱ ἐπαγγελματικὲς γνώσεις σας ἄρτιες, ἡ ἱππασία σας πρώτης τάξεως. Μ' ἕνα λόγο, δὲν ξέρω γιατί, τὴ στιγμὴ ποὺ ἔχετε ὅλα τὰ προσόντα νὰ γίνετε καλὸς ἀξιωματικός, φαίνεστε σὰ νὰ σᾶς φτάνη ὁ βαθμὸς τοῦ λοχία...

— Συνταγματάρχα μου, φοβᾶμαι πὼς...

— Ἀφῆστε με νὰ τελειώσω καὶ κατόπι κάνετε τὶς παρατηρήσεις σας. Ὕστερ' ἀπ' τὶς σκέψεις μου

«Ὁ γιὸς τοῦ Γιάννη Καρδινιὰκ εἶχε γίνει ἕνα ὡραῖο παιδάκι». (Σελ. 330, στ. β'.)

αὐτές, ἀποφάσισα — καὶ σᾶς εἰδοποιῶ νὰ τὸ ξέρετε—νὰ σᾶς προτείνω, σ' αὐτὴ τὴν ἐπιθεώρηση, γιὰ τὸ Σωμύρ. Θὰ μπῆτε σὲ δυὸ μῆνες.

— Συνταγματάρχα μου, θὰ προτιμοῦσα...

— Πῶς; τὸν ἔκοψε ὁ συνταγματάρχης, θὰ προτιμούσατε;.. Μὰ αὐτὸ δὲν εἶναι στὸ χέρι σας!

— Μά, συνταγματάρχα μου...

— Φτάνει! Τελειώσαμε!

Καὶ μὲ τὸν αὐταρχικὸ τρόπο ποὺ τὸν χαρακτήριζε, ὁ συνταγματάρχης ἔκοψε τὴ συζήτηση.

Ὅταν ὁ φίλος μας βρέθηκε πάλι στὴν αὐλή, τσίμπησε τὸ χέρι του γιὰ νὰ ἰδῆ μήπως ὀνειρεύεται. Ἀπὸ καιρὸ τώρα εἶχε ἀφίσει κάθε φιλοδοξία. Λογάριαζε νὰ γίνῃ σὲ λίγον καιρὸ ἐπιλοχίας καὶ νὰ πάρῃ τὴ σύνταξή του μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ ἀνθυπασπιστῆ.

Τώρα ἦταν εἴκοσι ἑφτὰ χρόνων. Ἦταν ἀργὰ πιὰ γιὰ νὰ γίνῃ ἀνθυπολοχαγός. Ὕστερα, ἂν ἔμπαινε στὴ Σχολὴ τοῦ Σωμύρ, θ' ἀνέβαλλε τὸ ταξίδι του στὴν Ἰταλία γιὰ τὸν ἐρχόμενο χρόνο.

Ἀλλὰ μιὰ νέα σκέψη τοῦ γύρισε τὰ μυαλά. Ἂν δὲ γινόταν ἀξιωματικός, ἂν δὲν ἄνοιγε μπροστά του στάδιο, πῶς μποροῦσε νὰ ἔχῃ δικαιώματα στὴν καρδιὰ τῆς Μαργαρίτας, ποὺ ἦταν ἀπ' τὴν πιὸ καλὴ οἰκογένεια τοῦ Μιλάνου;

Ἀμέσως λοιπὸν ἔγραψε στὸν Φρατζέσκο Ρενούτσι ὅτι κι' αὐτὸς θἄμπαινε στὴ Σχολὴ τοῦ Σωμὺρ γιὰ νὰ βγῇ ἀξιωματικὸς τὸν ἐρχόμενο χρόνο κι' ὅτι, γι' αὐτὸ τὸ λόγο, ἦταν ἀναγκασμένος ν' ἀναβάλῃ τὸ ταξιδι του.

Τὸν Ὀκτώβρη τοῦ 1858, ὁ Πέτρος μπῆκε στὸ Σωμύρ. Στὴ σοβαρή του φυσιογνωμία, στὸ μελαγχολικό του μέτωπο, στὸ χαρακτῆρα του ποὺ εἶχε ὡριμάσει ἀπ' τὴν πεῖρα, τὰ δυστυχήματα καὶ τὶς περιπέτειες, κανεὶς δὲ θὰ μποροῦσε πιὰ ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν ἀδιόρθωτο μαθητὴ τοῦ Πρυτανείου.

Ἐργάστηκε μὲ ἀπίστευτο ζῆλο καὶ βγῆκε σὲ θαυμάσια σειρά, πρᾶγμα ποὺ τοῦ ἐπέτρεπε νὰ διαλέξῃ τὸ σύνταγμα, ὅπου θὰ ὑπηρετοῦσε.

Προτίμησε τὸ 4ο τῶν Κυνηγῶν, γιατὶ εἶχε τὴν ἐλπίδα νὰ βρῇ ἐκεῖ τὸν παλιὸν ὑπολοχαγό του Βωτραίν, ποὺ τώρα εἶχε γίνει λοχαγός.

Ἦταν εὐτυχισμένη ἡ ἡμέρα, ποὺ ὁ Πέτρος ἐφόρεσε τὸ μπλὲ χιτώνιο μὲ τ' ἀσημένια σειρήτια καὶ τὸ κασκέτο μὲ τὸ χρυσὸ γαλόνι. Λυπήθηκε λιγάκι γιατὶ δὲ μποροῦσε νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς Ἰταλοὺς φίλους του μὲ τὰ λαμπρὰ αὐτὰ ροῦχα, γιατὶ στοὺς ἀξιωματικοὺς εἶχε ἀπαγορευθῆ νὰ ταξιδεύουν στὸ ἐξωτερικὸ μὲ τὴ στολή. Παράγγειλε λοιπὸν ἕνα κομψὸ πολιτικὸ κοστούμι, ἔδωσε τὴν αἴτησή του γι' ἄδεια καὶ μήνυσε γιὰ δεύτερη φορὰ στὸ Φρατζέσκο πὼς θἄφευγε. Ἦταν τότε Δεκέμβρης τοῦ 1858.

Σὲ δεκαπέντε μέρες, ὁ Ναπολέων Γ' εἶχε πεῖ στὸν Οὔμπνερ, τὸν πρεσβευτὴ τῆς Αὐστρίας στὸ Παρίσι:

—Λυπᾶμαι πολὺ γιατὶ οἱ σχέσεις μου μὲ τὴν κυβέρνησή σας δὲν εἶναι τόσο καλὲς ὅσο ἄλλοτε. Σᾶς παρακαλῶ ὅμως νὰ πῆτε στὸν Αὐτοκράτορα, ὅτι τὰ προσωπικά μου αἰσθήματα δὲν ἄλλαξαν.

Ἡ προσφώνηση αὐτή, ποὺ ἔγινε σὲ διπλωματικὴ γλῶσσα, μεταφράζεται ἔτσι:

«— Ἀγαπῶ τὸν αὐτοκράτορά σας μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά, μὰ ὁ πόλεμος μεταξύ μας εἶναι μοιραῖος.»

Σὲ μερικὲς μέρες μιὰ διαταγὴ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἀνακαλοῦσε ὅλες τὶς ἄδειες κι' ὅριζε ὅτι θὰ σχηματιζόνταν τρεῖς στρατιές: μιὰ στὰ σύνορα τῶν Ἄλπεων, μιὰ στὸ Ρῆνο καὶ μιὰ στὸ Λυόν.

Τοῦ Πέτρου τὰ σχέδια χάλασαν γιὰ δεύτερη φορά. Φύλαξε κι' αὐτὸς τὸ πολιτικό κοστοῦμι κι' ὀνειρευόταν τώρα νὰ μπῇ στὴ χώρα τῆς Μαργαρίτας μὲ τὸ κασκέτο στὸ κεφάλι καὶ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι.

Καὶ τ' ὄνειρό του φαινόταν πὼς δὲ θ' ἀργοῦσε νὰ πραγματοποιηθῆ. Στὶς 3 Μαΐου ἡ Αὐστρία ἐκήρυξε τὸν πόλεμο κατὰ τοῦ Πεδεμοντίου κι' ἡ Γαλλία κατὰ τῆς Αὐστρίας.

Ὁ Αὐτοκράτωρ σ' ἕνα διάγγελμά του πρὸς τὸ λαό, ἔλεγε πὼς ἡ Γαλλία τραβοῦσε ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ σπαθὶ γιὰ νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀδυνάτους καὶ νὰ πολεμήσῃ γιὰ τὴ δικαιοσύνη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ιζ'.

Στὴν Ἰταλία

Ἂν κανεὶς μποροῦσε νὰ συναντήσῃ ἕνα ἀπ' τοὺς παλιοὺς ἐκείνους στρατιωτικοὺς ποὺ φοροῦν στὴ μπουτουνιέρα τὴν ἄσπρη καὶ κόκκινη κορδελίτσα, ἀνάμνηση τῆς ἐκστρατείας στὴν Ἰταλία, καὶ νὰ τοῦ ἀνασκαλέψῃ τὶς ἀναμνήσεις του, θἄλεγε πρῶτα-πρῶτα γιὰ τὴν ὑποδοχὴ ποῦγινε στὸ Γαλλικὸ στρατὸ στὸ Μιλάνο. Δὲ θἄχε λόγια νὰ περιγράψῃ τὸν τρελλὸ ἐκεῖνο ἐνθουσιασμὸ ἑνὸς λαοῦ ποὺ ὑποδεχόταν τοὺς ἐλευθερωτές του, τὶς θριαμβευτικὲς ἀψῖδες, τὸν κατακλυσμὸ τῶν λουλουδιῶν, τὰ φιλιά, τὶς γιορτές, τὰ πανηγύρια.

Ὕστερα τὸ μέτωπό του θὰ συνέφιαζε καὶ θὰ ἔλεγε μὲ πικρία πὼς ὁ ἴδιος αὐτὸς λαὸς ἀργότερα λησμόνησε τὴν εὐεργεσία κι' ἔγινε σύμμαχος μὲ τοὺς Γερμανοὺς ἐναντίον τῶν Γάλλων.

Κι' ἂν τὸν ρωτούσατε τὸ λόγο αὐτῆς τῆς μεταβολῆς, θὰ σήκωνε τοὺς ὤμους:

— Ἡ πολιτική, βλέπετε! θὰ σᾶς ἔλεγε.

Καὶ σεῖς φυσικὰ δὲ θὰ καταλαβαίνατε τίποτε. Γιατὶ δὲν ξέρετε ὅτι, στὸ τέλος τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ πολέμου, οἱ Ἰταλοὶ ἔμειναν δυσαρεστημένοι ἀπ' τὴ συνθήκη ποὺ ὑπόγραψε ὁ Ναπολέων Γ' μὲ τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας. Μὲ τὴ συνθήκη αὐτή, ποὺ εἶναι γνωστὴ μὲ τὄνομα Συνθήκη τῆς Βιλλαφράγκας, ἡ Ἰταλία ἔπαιρνε τὴ Λομβαρδία, μὰ ἡ Αὐστρία κρατοῦσε τὸ Τρεντῖνο, τὴ Βενετία καὶ τὴν Τεργέστη.

Ὁ Καβοῦρ, ὁ πρωθυπουργὸς τοῦ Βίκτωρος-Ἐμμανουήλ, ἔβγαλε μιὰ ἔντονη διαμαρτυρία κι' ἀπὸ τότε ὁ λαὸς αὐτός, ποὺ οἱ Γάλλοι πολέμησαν νὰ τὸν ἐλευθερώσουν, ἔγινε ἐχθρὸς τῆς Γαλλίας. Μὰ τὸ πιὸ περίεργο εἶναι ὅτι ἀργότερα συμμάχησε καὶ μὲ τὴν ἴδια τὴν Αὐστρία!

Ἡ πολιτική, ἐννοεῖται, δὲν ἀπασχολοῦσε καθόλου τὸν Πέτρο, ὅταν πατοῦσε τὸ πόδι του στὸ ἰταλικὸ χῶμα. Αὐτὸς ἕνα εἶχε στὸ νοῦ του: νὰ μπῇ θριαμβευτικὰ καὶ τὸ γρηγορότερο στὸ Μιλάνο, ποὺ τὸ θεωροῦσε τὴν καρδιὰ τῆς ὡραίας αὐτῆς χώρας, ἀφοῦ θἄβρισκε κεῖ τὴ Μαργαρίτα.

Στὴ Γένουα βρῆκε τὸ Μαῦρέκ.

Ὁ Βρεττανὸς πυροβολητὴς εἶχε πραγματοποιήσει τὄνειρό του. Διεύθυνε ἕνα κανόνι, ἀπὸ τὰ καινούργια τῶν τεσσάρων, μὲ τὶς ἑλικοειδεῖς ραβδώσεις στὴν κάννη. Περιττὸ νὰ προσθέσουμε πὼς κιαὐτὸ τὄλεγε «Ὑβόννη».

Ὁ Μαῦρὲκ στήριζε πολλὲς ἐλπίδες στὸ κανόνι του κι' οἱ ἐλπίδες αὐτὲς δὲ βγῆκαν ψεύτικες.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙΠΑΤΟ!

Ὁ ἄνεμος χοῦφτες, ἀγκαλιές,
ρίχνει τὰ φύλλα ἀπ' τὶς φτελιές.
Σερτούς, ἀνάριους, δὲν ἄκοῦς,
παρὰ τοὺς κούφιους των ἀχούς,
ἀνάμεσα ἀπ' τὶς μυτερὲς
φραγὲς καὶ τὶς δεντροσειρές.

Στὸν κάμπο, στὴν πολλὴ ἀντηλιά,
τρέμουν τ' ἀφώλιαστα πουλιά...
Μιὰ γριούλα σέρνει βιαστικὴ
μιὰ ἄσπρη κατσίκα ἀπ' τὴ βοσκή.
Παιδιὰ ποὺ παίζουν, στὴ σειρὰ
πετάνε πέτρες στὰ νερά.

Ψυχὴ στὰ τρίστρατα· ἐρημιά.
Λαλιὰ στὸ δρόμο μας καμμιά.
Μοιάζουν τὰ δέντρα τὰ στητὰ
σὰν πέτρινα, πελεκητά.
Καὶ κάνει κρύο, κι' εἶναι σβηστά.
Κράτα τὸ χέρι μου σφιχτά!

Ἀντίο αὐγούλες, ἐκδρομές,
κυματιστὲς βουνογραμμές.
Μηδὲ μπορεῖς μεσοστρατὶς
νὰ κάτσῃς νὰ ξεκουραστῆς:
οἱ πέτρες μές' στὴν ἐξοχή,
ἔχουν μουσκέψει ἀπ' τὴ βροχή.

Φυσάει στὶς λεῦκες, στὶς φτελιές·
γυμνώνει ὁ ἀγέρας τὶς φωλιές.

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΕΕΝΗ!

ΔΡΑΜΑΤΑΚΙ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟ

[Συνέχεια, ἴδε σελ. 323]

Δέλα :—*(Μὲ ντροπή).* Τὸ μάθατε;

Ὁ Παππούς :—Πέρασα τὸ πρωὶ ἀπ' τὸ σχολεῖο σου καὶ μοῦ τῶπανε. Δὲν ντράπηκες λίγο; Ἐσὺ ἕνα πλάσμα ποὺ... *(Ἡ Μαμμὰ τὸν κοιτάζει ἀνήσυχα),* ποὺ δὲν ἔχεις κάνει ἀκόμα οὔτε ἕνα βῆμα στὸν κόσμο, νομίζεις πὼς μπορεῖς, πὼς ἔχεις τὸ δικαίωμα ν' ἀσεβεῖς σ' ἕναν ἄνθρωπο ποὺ κουράστηκε πιὰ νὰ περπατάει, σ' ἕναν ἄνθρωπο ποὺ προσπαθεῖ μὲ τὴν πεῖρα του,—καὶ πεῖρα θὰ πεῖ βάσανα, —νὰ σὲ ὁδηγήσῃ, νὰ σὲ φυλάξῃ, νὰ σὲ βοηθήσῃ... *(Ἡ Δέλα ξεφυσάει. Θυμώνει.)* Ξεφυσᾶς; Βαριέσαι νάκοῦς; Βέβαια ἐγὼ δὲ σὲ χαϊδεύω σαν τὴ μητέρα σου! Μὰ δὲ φταῖς ἐσύ! Φταίει ἐκείνη ποὺ...

Ἡ Μαμμά :—Πατέρα!!

Ὁ Παππούς : — *(Διορθώνει).* Φταίω ἐγὼ ποὺ κάθομαι καὶ σκάω τὴν καρδιά μου μὲ σᾶς... *(Σηκώνεται.)* Δὲ πάτε νὰ κάνετε ὅ,τι θέλετε! Νὰ σᾶς δῶ μονάχα πῶς θὰ χτυπάτε ὕστερα τὸ κεφαλάκι σας. Μὰ τέτοιο ξερὸ ποὺ 'ναι κι' αὐτό, ποῦ θἄχει ἀνάγκη! *(Πάει στὸ βάθος).*

Ἡ Μαμμά :—Οὔφ! Μὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ συγχύζεσαι γιὰ περασμένα πράμματα;

Ὁ Παππούς : — *(Ξαναγυρίζει).* Μὰ καὶ κεῖνα ποὺ θὰ γίνουν, Σοφία, στὰ περασμένα ἔχουν τὴν αἰτία τους Καταλαβαινόμαστε. Δὲν εἶναι ἔτσι; *(Πάει στὸ βάθος.).*

Τίνα :—Φεύγεις, παππού;

Ὁ Παππούς :—Ναί κόρη μου. Πάω νὰ ἑτοιμαστῶ γιὰ νὰ βγῶ λιγάκι ἔξω...

Τίνα : — Μὲ θέλεις συντροφιὰ στὴν κάμαρά σου;

Ὁ Παππούς :—Ἀκοῦς ἐκεῖ! *(Στὴ Μαμμά:)* Καὶ πάλι στὸ ξαναλέω, Σοφία! Κατα-λα-βαι-νόμα-στε!! *(Φεύγει μὲ τὴν Τίνα).*

Ἡ Μαμμά :—*(Σὰν μείνουν μόνες.)* Δὲν ἔκανες καθόλου καλά, Δέλα, νὰ θυμώσεις τὸ Παππού σου.

Δέλα :— Μὰ τί φταίω ἐγώ; Μοναχός του θύμωσε. Ἐκεῖ ποῦχαν τελειώσει ὅλα κι' ἡσυχάσαμε, ἄρχισε νὰ ξεφουρνίζει περιβολάρηδες, μαγείρισσες ἐπιστάτες, σκυλιά!!!

Ἡ Μαμμά :—Κι' εἶχε δίκιο. Γιὰ σκέψου λίγο. Τί εἶσαι ἐσὺ καὶ τί εἶναι ὁ δάσκαλός σου; Σοῦ ἐπιτρέπεται νἀστειεύεσαι μαζύ του; Τὶ ἔχεις προσφέρει στὸν κόσμο ἐσύ; Τί ἀνάγκη σ' ἔχει ἐσένα αὐτός;

Δέλα : — Μήπως δὲν τὸν πληρώνουμε; Αὐτὸς τὸ μυαλό του κι' ἐμεῖς τὰ λεπτά μας. Ψέμματα;...

Ἡ Μαμμά :— *(Σοβαρεύεται).* Μὴν τὴν ξαναπεῖς αὐτὴ τὴ κουβέντα, Δέλα! Πρῶτα-πρῶτα δὲν τὸν πληρώνεις ἐσύ, τὸν πληρώνει ἡ μαμμά σου!

Δέλα :—Μὰ δὲν εἶναι τὸ ἴδιο;*(ὑπερήφανα).* Δὲ φτάνει ὅτι εἶμαι κόρη τῆς μαμμᾶς μου;

Ἡ Μαμμά :—Μπᾶ! καὶ τί ἔχει νὰ κάνει αὐτό; Εἶναι πολὺ-πολὺ ἀδύνατο ἐπιχείρημα! Γιὰ σκέψου! Ἂν ἤσουνα, νὰ ποῦμε, κόρη τῆς κυρα-Καλλιόπης ποὺ μᾶς πλένει...

Δέλα : — *(Μὲ τόνο διαμαρτυρίας).* Μμμμ!!

Ἡ Μαμμά :—*(Στενάζει).* Τί θἄκανες τότε;

Δέλα : — Μαμμά, σὲ παρακαλῶ. Αὐτὰ δὲν εἶναι ἀστεῖα. Φτάνει ποὺ αὐτὴ ἡ γυναῖκα μοῦ κάθεται στὸ στομάχι!

Ἡ Μαμμά : — *(Ἀνήσυχα.)* Καὶ γιατί;

Δέλα : — Ἄκοῦς ἐκεῖ, νὰ μοῦ λέει πὼς μ' ἀγαπάει, ἐπειδὴ μοιάζω μὲ μιὰ κόρη της ποὺ πέθανε!..

Ἡ Μαμμά :— *(Ταραγμένη).* Ἔ καὶ λοιπόν;

Δέλα : —Ὥραῖο κομπλιμέντο, μὰ τὸ Θεό, νὰ μοιάζω μὲ τὴ κόρη μιᾶς πλύστρας!

Ἡ Μαμμά :—Δέλα! Ντροπή! Δὲν εἶναι λόγος αὐτός. Ἡ κυρὰ-Καλλιόπη εἶναι μιὰ πολὺ καλὴ γυναῖκα, ποὺ σὲ ξέρει ἀπὸ μικρὸ κορίτσι καὶ πρέπει νὰ τὴν ἀγαπᾶς...

Δέλα : — Ὡραῖα! Σιγὰ-σιγὰ θὰ μοῦ πεῖς πὼς πρέπει ν' ἀγαπάω καὶ τὸ σκουπιδιάρη ποὺ μᾶς παίρνει τὰ σκουπίδια...

Ἡ Μαμμά : — Γιατὶ ὄχι κι' αὐτόν; Μήπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι τὸ ἴδιο;

Δέλα : — Μὰ καλά. Ἐμεῖς δὲ διαφέρουμε καθόλου ἀπ' αὐτούς;

Ἡ Μαμμά :— Αὐτὸ δὲ θὰ πεῖ πὼς δὲν πρέπει νὰ τοὺς ἀγαπᾶς. Ὅλοι ἄνθρωποι εἶναι. Πρέπει νὰ προσπαθεῖς νὰ γίνεσαι καλύτερη, βοηθώντας ὅμως κι' αὐτούς...

Δέλα : — Οὔφ, μαμμά! Νὰ χαρεῖς, πάψε. Ἀπὸ φιλοσοφία σὲ φιλοσοφία τὸ πᾶμε σήμερα καὶ δὲ θὰ μᾶς βγεῖ σὲ καλό...

Τίνα : *(Ἐπιστρέφει.)* — Πώ, πω, νεύρα ὁ Παππούς! Ἔτρεμε ὁλόκληρος...

Ἡ Μαμμά : — Τί λέει; φωνάζει ἀκόμα;

Τίνα : — Σώπασε λίγο τώρα. Ἄρχισε νὰ ντύνεται. Μὰ τὰ χέρια του πηγαίνανε ἔτσι.. *(Τρέμει τὰ χέρια της).*

Ἡ Μαμμά :— Βλέπεις, Δέλα. Δὲν ἔκανες καλὰ νὰ θυμώσεις τὸν Παππού σου.

Δέλα : — Μὰ πάλι; Ἐγὼ τὸν θύμωσα;

Ἡ Μαμμά : — Πρέπει ν' ἀποφεύγεις νὰ τὸν πειράζεις. Γέρασε πιὰ καὶ τοῦ κάνει κακό. Μὰ γιὰ σκεφθῆτε. Εἶναι τώρα περισσότερο ἀπὸ ἑξήντα χρονῶν κι' ἑξήντα χρόνια δὲν περνάνε ἔτσι, μέλι-γάλα...

Δέλα : — Εὐτυχῶς ὅμως ποὺ ξεθυμώνει γρήγορα. Μὲ κανέν' ἀστεῖο...

Τίνα :—Ὅσο γι' αὐτό...

Ἡ Μαμμά :—Πάω νὰ δῶ τί κάνει. Ὅταν κατέβει, νὰ τοῦ ζητήσεις συγγνώμη...

Δέλα :—Ναί, μαμμά...

Ἡ Μαμμά :—Καὶ μὴν ἀρχίσετε πάλι τὶς τρέλλες! Ὥρα νὰ διαβάσετε λίγο... *(Φεύγει)*

Τίνα :—Καλά, μαμμά!

Δέλα : — Οὔφ! Ἔσκασα σήμερα, Τίνα μου. Ὁ παππούς ἔπαθε ὀξεῖα δασκαλίτιδα ἀρχισε νὰ μὲ ψέλνει, ἡ μαμμὰ κόλλησε κι' αὐτὴ καὶ τοῦ κράταγε σεγκόντο...

Τίνα : — *(Γελάει).* Γιὰ θυμήσου καὶ τὸ φλυτζάνι πὼς πετάχτηκε στὸν ἀέρα...

Δέλα : — Χμ! Ὕστερα τὸ στόμα τῆς Μαρίας ποῦχε ἀνοίξει τόοοοσο μεγάλο, σὰν νἄθελε νὰ μᾶς καταπιεῖ καὶ τὶς δυό! *(Ἀνοίγει τὸ στόμα της).* Ἄαααα!

Τίνα :—Ἀμ τὰ μάτια της; Νά! Γουρλωμένα, κόντευαν νὰ πέσουν κάτω.

Δέλα : — *(Γελάει. Σὲ λίγο.)* Δὲ ξέρουμε. Τοῦ τὸν βγάλανε τοῦ Φόξ τὸν τενεκέ;..

Τίνα :—Γιὰ νὰ μὴν ἀνοίγεται. *(Γελάει).*

Δέλα : —Ἄ! Μιὰ ἰδέα!

Τίνα :—*(Περίεργη.)* Τί;

Δέλα :—Ἔξοχη!

Τίνα :—Μὰ τί;

Δέλα :—Ξέρεις τί νὰ κάνουμε τοῦ Παπποῦ; ***Τίνα*** :—Ὄχι. Τί;

Δέλα :—Νὰ ὁ Παππούς, χωρὶς μαντήλι δὲν κάνει. Προπάντων στὸ δρόμο ποὺ τὸν πιάνει φτερνητό Λοιπὸν θὰ τοῦ τὸ πάρουμε κρυφὰ τὴν ὥρα ποὺ θὰ φεύγει κι' ὕστερα, ὅταν τοὔρθει νὰ φταρνίζεται, θὰ ψάχνει γιὰ μαντήλι... Οὔ!!

Τίνα : — Ναί, μὰ μὴ τοῦ κακοφανεῖ πολὺ σήμερα ποὺ εἶναι θυμωμένος;

Δέλα :—Σιγά! Ἔπειτα ποιὸς θὰ τοῦ πεῖ πὼς τὸ κάναμε ἐμεῖς;

Μαρία : — *(Ἀπὸ τὸ βάθος μὲ τὴν κυρὰ-Καλλιόπη. 50 χρόνων, φτωχὴ καὶ λυπημένη:)* Πέρασε μέσα, κυρὰ-Καλλιόπη. Ἡ κυρία εἶπε νὰ τὴν περιμένῃς σὰν ἔρθῃς.

Καλλιόπη : — Καλά, κοπέλλα μου, περιμένω κι' ἐδῶ νά! *(Στέκεται στὸ βάθος, κοντὰ στὴν πόρτα Ὀρθια, στὰ κορίτσια.)* Χαίρετε. Τί κάνετε, καλὰ κορίτσια;

Τίνα :—Καλὸ στὴν κυρὰ-Καλλιόπη. Κάτσε μὴν κουράζεσαι. Τώρα πάω νὰ φωνάξω τῆς μαμμᾶς...

Καλλιόπη :—Ἄσε μὴν τὴν ἀνησυχεῖς κι' ἔχει καμμιὰ δουλειά.

Τίνα :—Ἀ! Δὲν ἔχει δουλειά. Στὸν Παπποῦ εἶναι. Κάτσε λοιπόν.

Καλλιόπη : — Εὐχαριστῶ πολύ. *(Κάθεται διακριτικὰ στὴ πρώτη θέση ποὺ βρίσκει.)*

Δέλα :—Πήγαινε μίλησε τῆς μαμμᾶς, Τίνα! Μὴν ἔχει καμμιὰ δουλειὰ ἡ κυρὰ-Καλλιόπη κι' ἀργεῖ.

Καλλιόπη : — *(Μὲ πολλὴ ἀγάπη στὴ Δέλα).* Ὄχι, νὰ σᾶς χαρῶ. Δὲ βιάζομαι.

Δέλα : — *(Στὴν Τίνα)* Πήγαινε λοιπόν! *(Ἡ Τίνα φεύγει).* Γιὰ ρούχα ἦρθες, κυρὰ-Καλλιόπη; Μὰ πότε κιόλας; Σὰ γοήγορα μοῦ φαίνεται.

Καλλιόπη : — Ὄχι, κόρη μου, *(Ἡ Δέλα πειράζεται)* δὲν πρόκειται γιὰ πλύση. Γιὰ κάποια δουλειὰ ἦρθα νὰ παρακαλέσω τὴ μητέρα σας. Εἶναι τόσο καλὴ ἡ μητέρα σας... Νὰ τὴν ἀγαπᾶτε!

Δέλα :—Εὐχαριστῶ γιὰ τὴ συμβουλή. Τὴ μητέρα μου νὰ μὴν ἀγαπῶ;..

Καλλιόπη :—Εἶναι τόσο εὐτυχισμένη νἄχει μιὰ κόρη σὰν καὶ σᾶς...

Δέλα :—*(Μέσα της).* Οὔφ! Θἀρχίσει πάλι τὶς κλάψες. *(Δυνατά).* Μὲ συγχωρεῖς, κυρὰ-Καλλιόπη. Πρέπει νὰ μελετήσω λίγο πιάνο. *(Κάθεται στὸ πιάνο καὶ παίζει μὲ τὶς πλάτες γυρισμένες στὴ κυρὰ-Καλλιόπη).*

Καλλιόπη :—Ἐλεύθερα, κυρία Δέλα μου. *(Παύση. Τῆ κοιτάζει μὲ στοργή).* Εὐτυχισμένη. *(Μ' ἄπειρη λύπη.)* Δὲν πρέπει νὰ μάθει ποτὲ τίποτα... Ποτὲ τίποτα... *(Σκουπίζει μὲ τὸ μαντήλι τὰ μάτια).*

Ἡ Μαμμά :—*(Φαίνεται στὸ βάθος μὲ τὸν Παπποῦ καὶ τὴν Τίνα).* Τί κάνεις, κυρὰ-Καλλιόπη;

Δέλα : — *(Σταματάει τὸ πιάνο. Σηκώνεται καὶ πάει στὸ βάθος.)* Φεύγεις, Παππού;

Ὁ Παππούς :—Ναί, κόρη μου...

Δέλα :—Δὲ μοῦ κρατᾶς κάκια;

Ὁ Παππούς :— Μπορῶ; *(Τῆς χαϊδεύει τὰ μαλλιά).* Δὲν ξέχασα τίποτα... Μαντήλι; Ἀ! ἔχω... Ἀντίο σας...

Ἡ Μαμμά : — Κορίτσια, πηγαίνετε μὲ τὸν Παπποῦ ὥς τὴν πόρτα κι' ὕστερα καθῆστε λίγο στὸν κῆπο. Θέλω νὰ μιλήσω μὲ τὴν κυρὰ-Καλλιόπη γιὰ δουλειά. Ἀκούσατε;

Τίνα :— Μάλιστα, μαμμά.

Δέλα :— Πᾶμε...

Ὁ Παππούς :— Ἀντίο, κυρὰ-Καλλιόπη. Ἐλᾶτε, κορίτσια... *(Φεύγουν ἀπὸ τὸ βάθος).*

Ἡ Μαμμά : *(Σὰν μείνουν μόνες).* Σούτ! Στάσου νὰ φύγουν πρῶτα καλά. *(Παύει. Περιμένει νὰ δεῖ ἀπὸ τὸ βάθος).* Ἀ! Νά, κατέβηκαν κάτω. Ἔλα τώρα, λέγε. Τί κάνει τὸ παιδί; Τί εἶπε ὁ γιατρός; Γιὰ ἔλα κάτσε. *(Κάθεται ἀοιστερά.)*

Καλλιόπη : — Τί νὰ κάνει, κυρία Σοφία μου; Τὰ ἴδια εἶναι Μὰ μήπως λέει καὶ τίποτα αὐτὸς ὁ γιατρός; Μᾶς ἔχει βγάλει τὴν πίστη. Μόνο τὸ κεφάλι του ξέρει νὰ κουνάει ὅλη τὴν ὥρα..

Ἡ Μαμμά :—Ἐγὼ χτὲς ποὺ τὸν ρώτησα, μοῦπε πὼς ἔχει τρομερὴ ἀναιμία καὶ πὼς πρέπει νὰ τρώει πολὺ καθαρὴ τροφὴ καὶ ν' ἀναπαύεται.

Καλλιόπη : — Ἔ, τότε ἔχει δίκηο ποὺ δὲ μιλάει σὲ μᾶς. Ξέρει πὼς δὲ μποροῦμε νὰ τοῦ τὰ κάνουμε...

Ἡ Μαμμά : — Τί εἶναι αὐτὰ ποὺ λὲς τώρα; Σοῦ ὑποσχέθηκα νὰ σὲ βοηθήσω καὶ δὲν πρέπει ν' ἀμφιβάλλεις γι' αὐτό. Ὅ,τι σοῦ χρειάζεται, μπορεῖς νἄρχεσαι ἐλεύθερα νὰ τὸ ζητᾶς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΗΜ. ΙΩΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Ἀγαπητοί μου,

ΕΝΑ καλό μας παιδί πού ἀγαπᾶ πολύ τή Λογοτεχνία, ὁ ***Πάνος Χεμαρριώτης***, μᾶς κάνει σήμερα τίς ἑξῆς ἐρωτήσεις: Τί διαφέρει τό ***μυθιστόρημα*** ἀπό τό ***διήγημα*** καί τό ***ρομάντσο;*** Τί καί τί προσόντα πρέπει νἄχῃ ἕνα θεατρικό ἔργο γιά νά ἐπιτύχῃ στό Θέατρο;

Πολύ συχνά τά παιδιά μᾶς κάνουν τέτοιες ἐρωτήσεις. Καί παιδιά ἀκόμη πού τέλειωσαν τό Γυμνάσιο, ὅπως ὁ ***Πάνος Χειμαρριώτης***, καί πού αὐτά τά πράγματα ἔπρεπε νά τά ξέρουν ἀπόξω κι' ἀνακατωτά, ὅπως τά ξέρει ἕνα Γαλλόπουλο ἤ ἕνα Γερμανόπουλο πού ἔβγαλε στόν τόπο του τό Γυμνάσιο. Ἀλλά δέν εἶναι ἄξιο ἀπορίας. Ἐμεῖς σ' αὐτά εἴμαστ' ἀκόμα πίσω. Λίγοι καθηγητές τοῦ Γυμνασίου εἶναι σέ θέση νά ἐξηγήσουν στούς μαθητές τους τί διαφέρει τό διήγημα ἀπό τό μυθιστόρημα ἤ νά τούς δώσουν μιά ἰδέα θεατρικῆς τέχνης. Καί νά ποῦμε τή μαύρη ἀλήθεια, δέν φταῖνε κι' οἱ καθηγητές, ἀφοῦ αὐτά τά πράγματα οὔτε στό Πανεπιστήμιο τά μαθαίνουν, — γιατί δέν διδάσκονται συστηματικά, — οὔτε σέ εἰδικά βιβλία, γραμμένα στή γλῶσσα μας, μποροῦν νά τά βροῦν. Ὥστε ποιοί καθηγητές τά ξέρουν; Ἐκεῖνοι πού ἐσπούδασαν ἔξω, ἤ ξέρουν μιά ξένη γλῶσσα, — ἐκτός ἀπό τή Λατινική βέβαια, πού ἤξερε κι' ὁ Κουρούπης τοῦ «Ζητεῖται Ὑπηρέτης», — ἤ ἔχουν κάποια κλίση, κάποιο ζῆλο γιά τή Λογοτεχνία καί ψάχνουν μονάχοι νά τά βρίσκουν ὅπου ὅπου, — σ' ἑλληνικά βιβλία, σ' ἑλληνικά περιοδικά, σ' ἐφημερίδες ἀκόμα, — καί νά τά μαθαίνουν. Γι' αὐτό τά περισσότερα παιδιά βγαίνουν ἀπό τά Γυμνάσιά μας χω·ίς νά ξέρουν τί διαφέρει τό διήγημα ἀπό τό μυθιστόρημα· καί γι' αὐτό βλέπετε μένα νἀπαντῶ σέ τέτοιες ἐρωτήσεις καί νά σᾶς γράφω συχνά κι' Ἐπιστολές σάν τή σημερινή, πού εἶναι ἁπλούστατα... ἕνα μάθημα Γυμνασίου.

Ἀλλά τί νά κάμω, ἀφοῦ βλέπω τήν ἀνάγκη; Τό μόνο εὐχάριστο εἶναι, ὅτι λίγο-λίγο ἡ ἀνάγκη αὐτή λιγοστεύει. Γιατί τά τελευταῖα χρόνια, καί στό Πανεπιστήμιο ἄρχισε νά γίνεται λόγος γιά τέτοια πράγματα, καί στά Γυμνάσια οἱ λογοτεχνικά μορφωμένοι φιλόλογοι πληθαίνουν ὁλοένα. Ἔτσι ἐλπίζω ὅτι σέ λίγο καιρό, αὐτές τίς στοιχειώδεις γνώσεις θά τίς ἀποκτοῦν τά παιδιά ὅταν κι' ὅπου πρέπει· καί τότε κανένας τελοιόφοιτος Γυμνασίου δέν θά κάνῃ στή Διάπλασι τέτοιες ἐρωτήσεις, ἀλλά θά προστρέχῃ ἁπλούστατα στά σχολικά του βιβλία καί στίς σημειώσεις του.

Ἀλλ' ἄς ἔρθουμε στό πρῶτο ζήτημα. Λοιπόν, τό μυθιστόρημα διαφέρει ἀπό τό διήγημα κατά τήν ἔκταση, κατά τόν ὄγκο, ἑπομένως καί κατά τό πλῆθος τῶν προσώπων καί τῶν περιπετειῶν. Μιά μεγάλη, πολύπλοκη σύνθεση, μέ πολλά πρόσωπα καί πολλές περιπέτειες, πού πιάνει ἑκατό, διακόσιες, τριακόσιες ἤ περισσότερες σελίδες, — κι' ὁλόκληρους τόμους κάποτε, — εἶναι μυθιστόρημα. Μιά μικρή, μ' ἕνα δυό πρόσωπα καί μ' ἕνα δυό περιπέτειες, πού πιάνει δέκα, εἴκοσι, τριάντα τό πολύ σελίδες, — ἀλλά καί μιά μόνο κάποτε, — εἶναι διήγημα. Ἀλλά δέν εἶναι μόνο τά πολλά πρόσωπα κι' οἱ πολλές περιπέτειες πού ξεχωρίζουν τό μυθιστόρημα ἀπό τό διήγημα. Εἶναι κι' ἡ ἔκταση τῆς ψυχολογίας του, τῆς περιγραφῆς του, τῆς κοινωνικῆς του ἀποψης καί σημασίας, τῆς ***μελέτης*** του γενικά. Ἐπίσης τό διήγημα θεωρεῖται καθαυτό διήγημα, ὅταν ὁ ἥρωάς του διηγεῖται ***ὁ ἴδιος*** τήν περιπέτειά του, τήν ἱστορία του.

Μ' ὅλ' αὐτά, ὅπως συμβαίνει σ' ὅλα τά εἴδη, συχνά συγχέονται τά ὅρια κι' εἶναι συνθέματα πού δέν ξέρεις ἄν πρέπῃ νά τά κατατάξῃς στό Μυθιστόρημα ἤ στό Διήγημα. Γιατί εἶναι π: χ: καί διηγήματα, ὄχι βέβαια πολύ μικρά, πού καί πολλά πρόσωπα ἔχουν, καί πολλές περιπέτειες, καί μεγάλη ψυχολογία, καί κοινωνική ἄποψη σοβαρότατη. Κι' εἶναι πάλι μυθιστορήματα, — ὄχι βέβαια πολύ μεγάλα, — πού ὁ ἥρωας τους διηγεῖται ὅλη τήν ἀρκετά πολύπλοκη ἱστορία. Ἔ λοιπόν, αὐτά ***ἐπαμφοτερίζουν***, στέκονται στή μέση, μέ τό ἕνα πόδι στό Διήγημα καί μέ τό ἄλλο στό Μυθιστόρημα Π: χ: στή Λογοτεχνία μας ἔχουμε τόν «Λουκῆ Λάρα» τοῦ Βικέλα. Ὁ συγγραφέας τόν λέει διήγημα. Μά θά μποροῦσε κανείς νά τόν πῇ καί μυθιστόρημα.

Γι' αὐτό οἱ Γάλλοι ἔχουν κι' ἕναν ἄλλο ὅρο. Λένε roman (μυθιστόρημα), λένε conte (διήγημα), ἀλλά λένε καί nouvelle (ἀμετάφραστο στή γλῶσσα μας) πού σημαίνει κάτι ***μεταξύ διηγήματος καί μυθιστορήματος***. Μερικοί δικοί μας, πού θέλουν νά κάνουν μέ ἀκρίβεια τίς διάκρισεις, τά διηγήματα πού, χωρίς νά εἶναι μυθιστορήματα, δέν εἶναι καί καθαυτό διηγήματα, τά ὀνομάζουν ***νουβέλλες***, ἀπό τό γαλλικό. Ἔ, ὁ «Λουκῆς Λάρας» εἶναι μιά ***νουβέλλα***. Οἱ ἴδιοι ὀνομάζουν καί τό μυθιστόρημα ***ρομάντσο*** (roman) γιατί ἔτσι λέγεται σ' ὅλες τίς ***ρωμανικές*** γλῶσσες, δηλαδή τίς καταγόμενες ἀπό τή Λατινική, καί σ' αὐτές ἴσα-ἴσα γράφτηκαν καί τά πρῶτα καθαυτό μυθιστορήματα, τό μεσαιῶνα, (γαλλικά, ἰταλικά, ἱσπανικά κτλ.) Ἔπειτα βρίσκουν πῶς ὁ ἑλληνικός νεόπλαστος ὅρος ***μυθιστόρημα***, — ὁ Ραγκαβῆς νομίζω τόν ἔπλασε ἤ ὁ Σκυλίτσης, — δέν ἀποδίδει καλά τό roman τό σημερινό, πού δέν εἶναι πιά ***μύθος*** καί ***ἱστορία***, ὅπως τά ἱστορικά ρομάντσα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τοῦ Βάλτερ Σκότ, τοῦ Δουμᾶ, τοῦ Σκρίμπ καί τῶν ἄλλων. Ἔτσι, ὅταν αὐτά ἀναγκαζόμαστε, πρός διάκριση ἀπό τάλλα, νά τά λέμε «ἱστορικά μυθιστορήματα», κάνουμε ἕναν πλεονασμό, ὅπως ἀπάνω κάτω κι' ὅταν λέμε «τό βασήλεμα (μπασήλιεμα) τοῦ ἥλιου». Γιά ὅλ' αὐτά προτιμοῦν τόν ὅρο ***ρομάντσο***, πού δέν σημαίνει ὅμως καί τίποτ' ἄλλο ἰδιαίτερο: κάθε μυθιστόρημα δηλαδή μπορεῖ νά πωθῇ καί ρομάντσο.

Ἄς προσθέσω, ὅτι ὁ μακαρίτης Ἀργύρης Ἐφταλιώτης, ὁ καλός μας διηγηματογράφος, δοκίμασε ν' ἀντικαταστήσῃ καί τόν ὅρο διήγημα μέ τό ***παραμύθι***. Ἀλλά δέν ἔμεινε, γιατί τότε ἔπρεπε νά βρεθῇ ὅρος καί γιά τό καθαυτό παραμύθι, τή διήγηση μέ τίς Νεράϊδες καί τίς Ξωθιές, τό conte des Fées ὅπως τό λένε οἱ Γάλλοι.

Αὐτά γιά σήμερα. Καμμί' ἄλλη φορά θά σᾶς πῶ καί γιά τά «προσόντα» τῶν θεατρικῶν ἔργων.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΑΝΘΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Καν Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΙΗ
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'. (Συνέχεια)

Ἡ κυρά-Δεμάραινα εἶπε τότε στό δασοφύλακα:

— Ἡ κόρη σου θά μείνῃ ἐδῶ, κύρ Φραντή, γιατ' εἶναι πολύ κουρασμένη. Ἄς κοιμηθῇ στό κρεββάτι τῆς Βασιλικῆς μου. Θά μοῦ φαινόταν πολύ πικρό νά μήν ἔχω ἀπόψε τήν ἄλλη μου κόρη...

Ὁ Φραντῆς δέν μπόρεσε νἀρνηθῇ τή μικρή αὐτή χάρη στή μητέρα. Μά κι' ἡ Ἀνθούλα εὐχαριστήθηκε, γιατί ἀλήθεια ἦταν κουρασμένη καί νύσταζε πολύ... Ποτέ δέν εἶχε διασκεδάσει στή ζωή της ὅσο ἐκείνη τή νύχτα! Ἔμεινε λοιπόν στή βίλλα καί κοιμήθηκε ὥς τό μεσημέρι. Ἅμα σηκώθηκε, ντύθηκε καί μπῆκε στή σάλα, πού ἐκείνη τήν ὥρα ἦταν ἄδεια. Ἡ κυρά-Δεμάραινα ἔκανε τίς δουλειές της κι' ὁ Γιάννης ἔσπερνε μέ τόν πατέρα του πατάτες στόν κῆπο.

Ποτέ ἡ Ἀνθούλα δέν εἶχε δοκιμάσει τό θελκτικό ἐκεῖνο συναίσθημα τῆς

ἀνάπαυσης μαζί καί τῆς εὐτυχίας. Ἐγονάτισε κι' εὐχαρίστησε ὁλόθερμα τόν Θεό γιά τή μεγάλη του καλοσύνη. Στή βίλλα ἐκείνη τήν εἶχε ὁδηγήσει, μικρή, γιά νά τή σώσῃ ἀπό τή δυστυχία. Ἀπό τήν ἡμέρα πού ἀπάντησε τό Γιάννη, ὅλα τῆς εἶχαν ἔλθει δεξιά. Ἡ δυστυχία ἔφυγε μακριά της ὅπως σκορπίζεται τό σκοτάδι ὅταν ἔρχεται ἡ ἡμέρα...

Κοίταζε ὅλα τά πράγματα γύρω της καί τῆς ἐρχόταν νά εὐχαριστήσῃ κι' αὐτά τἄψυχα πού τήν εἶχαν ἰδῇ μικρή καί φτωχή καί τώρα τήν ἔβλεπαν μεγάλη, δυνατή, χωρίς καμμιάν ἀνησυχία γιά τήν αὔριο. Ἄρχισε νά τακτοποιῇ τά γαπημένα ἐκεῖνα ἔπιπλα, σά νά βρισκόταν στό σπίτι της, ὅταν μπῆκε μέσα ὁ Γιάννης.

— Τί δροσερή πού εἶσαι, τῆς εἶπε. Κανένας δέν θά καταλάβαινε πῶς ἀπόψε ξενύχτισες.

— Μά ξεκουράστηκα πιά. Ἔπειτα μἀρέσει τόσο πολύ ἐδῶ!

— Τίς πατάτες τίς σπείραμε κι' ὁ πατέρας πάει στό χωριό πού ἔχει δουλειά. Ἔρχεσαι νά πᾶμε στό χωράφι, νά βοσκήσουμε τίς ἀγελάδες;

— Ναί, Γιάννη μου, μἀρέσει πολύ, πολύ ἐκεῖνο τό μέρος.

Ὁ Γιάννης ἔβγαλε τίς ἀγελάδες ἀπό τό στάβλο καί ξεκίνησε μέ τήν Ἀνθούλα γιά τό χωράφι. Ὁ ἥλιος ἔρριχνε παντοῦ τίς ἀχτίδες του, ἀπ' τήν κορφή τῶν δέντρων ὥς τή χλόη τοῦ δρόμου. Οἱ ἀγελάδες, ἅμα μπῆκαν στό λειβάδι, ἄρχισαν νά βόσκουν κοντά στό φράχτη πού εἶχε σκιά καί τό χορτάρι ἦταν δροσερό. Ἄ, τί ὄμορφα πού εὐώδιαζε τριγύρω! Ἐκάθησαν κάτω ἀπό μιά ἀνθισμένη μηλιά καί σέ λίγο τἄνθη της ἔπεσαν στά κεφάλια τους. Τά μάγουλα τῆς Ἀνθούλας ἦταν ἄσπρα καί κόκκινα σάν τἀνθάκια ἐκεῖνα πού ἔπεφταν ἀπάνω τους βροχή...

Οἱ χωρικοί δέν αἰσθάνονται πολύ τήν ὀμορφιά τῆς φύσης. Ἕνα χωράφι γεμάτο κίτρινα στάχυα τούς φαίνεται πιό ὄμορφο ἀπό ἕνα δάσος. Δέν ἔχουν μάτια γιά νά βλέπουν τ' Ὡραῖο οὔτε καιρό γιά νά θαυμάζουν ἀνωφελῆ πράγματα... Ὡςτόσο ὁ Γιάννης κι' ἡ Ἀνθούλα παρατηροῦσαν τώρα πόσο μαγευτική ἦταν τριγύρω τους ἡ ἄνοιξη. Ὅλα εἶχαν θέλγητρο ξεχωριστό, ἀκόμα καί τό ρυάκι πού ἔτρεχε στά πόδια τους σιγοτραγουδῶντας γλυκά. Οἱ ὄχθες του ἦταν γαλάζιες ἀπό μυοσωτίδες. Ὁ Γιάννης ἔκοψε μιά χεριά ἀπ' αὐτές καί τίς ἔδωσε τῆς Ἀνθούλας.

— Θυμᾶσαι, τῆς εἶπε, τήν ἡμέρα πού σ' ἔπλυνα σ' αὐτό τό ποταμάκι; Πόσα χρόνια πέρασαν ἀπό τότε; μά μένα μοῦ φαίνεται πῶς ἦταν χτές.

— Ἐγώ, εἶπε ἡ Ἀνθούλα, δέν θυμᾶμαι τίποτα πρίν ἀπό κεῖνο τόν καιρό. Αὐτές εἶναι οἱ πιό παλιές μου ἀναμνήσεις. Ἕνας μεγάλος πέπλος μοῦ κρύβει ὅσα γινόνταν στό φτωχόσπιτό μας πρίν σέ γνωρίσω.

— Τί παράξενο ὡςτόσο, Ἀνθούλα, οἱ μῆνες νά φαίνουνται σά χρόνια ὅταν εἶναι κανείς μακριά ἀπ' ὅσους ἀγαπᾶ!.. Ἔτσι κι' ἐγώ, ὅταν ἤμουν στοῦ θειοῦ μου, οἱ μέρες μοῦ φαινόνταν ἀτέλειωτες· μά τώρα πού εἶμαι ἐδῶ, ὁ καιρός περνᾶ σάν ἀστραπή.

Ἔμειναν ἐκεῖ, μιλῶντας ἔτσι ὥς τό βράδυ. Χωρίς νά τό καταλάβουν, ὁ ἥλιος εἶχε δύσει. Ἔμπασαν τότε τίς ἀγελάδες στό στάβλο κι' ἡ Ἀνθούλα ἀποχαιρέτησε τήν κυρά-Δεμάραινα καί γύρισε στό σπίτι της.

* * *

Ἐκείνη τή χρονιά, στό ἐξοχικό μέγαρο, ἡ κυρία Λάντη εἶχε φέρει γιά διασκέδαση τόν ἀνιψιό της καί τήν ἀνιψιά της, παιδιά μιᾶς ἀδελφῆς της πού εἶχε πεθάνει νέα, ἀφίνοντας τόν ἄντρα της μέ τά δυό αὐτά ἀνήλικα.

Ἡ Ἀγλαΐα ἦταν τότε δεκάξη χρονῶν κι' ὁ Ἀχιλλέας δεκαεφτά. Ἡ κόρη ἦταν ψηλή, ὄμορφη καί πολύ εὔθυμη. Ἐπίσης ὄμορφος ἦταν κι' ὁ ἀδελφός της, ὁλωςδιόλου διαφορετικός ἀπό τόν ξάδελφό του τόν Πάτροκλο, γιατ' εἶχε καί καλή καρδιά καί τόν ἀγαποῦσαν ὅλοι.

Συχνά οἱ δυό ἔφηβοι πήγαιναν περίπατο καβάλλα. Ἡ Ἀγλαΐα πάλι τριγύριζε παντοῦ. Ἔτσι ἀπό τίς πρῶτες μέρες ἀπάντησε τήν Ἀνθούλα πού τή συμπάθησε πολύ κι' ἀμέσως ἔπιασε φιλίες μαζί της.

— Τί χαριτωμένη αὐτή ἡ κόρη τοῦ δασοφύλακα, θεία μου! ἔλεγε στήν κυρία Λάντη. Τό ὕφος της καί τό πρόσωπό της εὐχαριστοῦν ὅποιον τή βλέπει. Εἶναι καί τόσο εὐγενική!

— Ἀλήθεια. Μπορεῖς νά συναναστρέφεσαι ὅσο θέλεις τήν Ἀνθούλα. Ἀπό τό στόμα της μόνο καλά κι' εὐγενικά λόγια θἀκοῦς.

Ἔτσι ἡ Ἀγλαΐα πήγαινε στῆς Ἀνθούλας συχνά. Τήν ἔβλεπε νά περιποιῆται τά πουλιά καί τίς ἀγελάδες της, νά κάνῃ τίς δουλειές τοῦ σπιτιοῦ, νά φροντίζῃ γιά ὅλα σά μιά τέλεια νοικοκυρά. Τήν ἐθαύμαζε. Καί μιά μέρα εἶπε τοῦ ἀδελφοῦ της:

— Ἀχιλλέα, ἔλα νά τήν ἰδῇς καί σύ. Θά σοῦ ἀρέσῃ αὐτό τό κορίτσι.

— Παράξενες φιλίες ἔχεις, ξαδέρφη! τῆς εἶπε τότε ὁ Πάτροκλος. Ἤθελα νἄξερα τί βρίσκεις νά λές μ' ἕνα δουλικό!

— Δουλικό; Μά δέν εἶναι καμμιά ὑπηρέτρια ἡ Ἀνθούλα, ξάδερφέ μου! Ἔπειτα μιλεῖ καλύτερα ἀπό πολλά παιδιά σάν καί μᾶς. Ἅμα τήν ἰδῇ ὁ Ἀχιλλέας, εἶμαι βέβαιη πῶς θά συμφωνήσῃ μαζί μου.

Ἔβρεχε πολύ τήν ἡμέρα ἐκείνη καί ὁ Πάτροκλος στενοχωριόταν πού δέν μποροῦσαν νά βγοῦν ἔξω. (Ἀκολουθεῖ)

Η ΣΒΟΥΡΑ ΤΟΥ ΜΙΜΙΚΟΥ

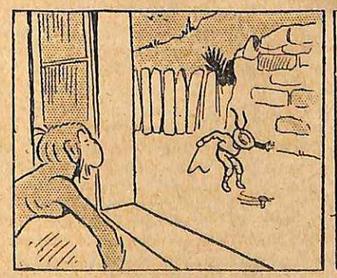

Μιμίκο τον λένε τον ἔξυπνον αὐτόν, πίστεψε, θά τό κάνω κι' ἐγώ. Ἀλήθεια δέν θηκο, ἴσως γιατί μιμεῖται ὅ,τι βλέπει ἔχω οὔτε σβούρα οὔτε καμτσίκι, ἔχω σά «μιμητικό ζῶο» ἔτσι εἶναι... Μιά ὅμως αὐτά τά καλάμια τοῦ νεροῦ κι' αὐτά μέρα, εἶδε τόν Τοτό νά γυρίζῃ τή σβούρα τά μανιτάρια. Γιά, νά ἰδοῦμε!» Καί του μ' ἕνα καμτσίκι. «Μπᾶ! εἶπε ἀμέ- νά το! ὁ Μιμίκος εἶχε σέ λίγο τή σβούρα του. Τί ὄμορφα πού γύριζαν τά μανιτάρια, καθώς τά χτυποῦσε μέ τό μακρύ φύλλο τοῦ καλαμιοῦ καί πόσην ὥρα διασκέδασε μ' αὐτό τό παιχνίδι!

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΠΙΤΑΦΙΟ

Ἀξέχαστου φίλου μου.

Ἀριθ. Ἐγκρ. 2

Μιὰ νύχτ' ἀτέλειωτη,
σὰν ἤσκιοι ἐγείραν
Στὴν κλίνη οἱ πρόγονοι
καὶ τὸν ἐπῆραν . . .

Αἴας

Η ΣΙΩΠΗΛΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἀριθ. Ἐγκρ. 37

Σὲ μιὰ πόλη τῆς Περσίας, στὸ Ἀμαδάν, ὑπῆρχε μιὰ ξακουσμένη Ἀκαδημία μὲ τὸν ἑξῆς κανονισμό: «Οἱ Ἀκαδημαϊκοὶ σκέπτονται πολύ, γράφουν λιγο καὶ δὲν μιλοῦν παρὰ τὴν στιγμὴ ποὺ τοὺς εἶναι ἀπαραίτητο». Τὴν ἔλεγαν «Σιωπηλὴ Ἀκαδημία» καὶ δὲν ὑπῆρχε σ' ὅλη τὴν Περσία σοφὸς ποὺ νὰ μὴν εἶχε τὴ φιλοδοξια νὰ γίνῃ μέλος.

Ὁ δόκτορας Ζέβ, συγγραφεὺς ἑνὸς θαυμάσιου βιβλίου, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἐπαρχίας του ἔμαθε ὅτι ἐχήρευε μιὰ θέση στὴν Ἀκαδημία. Ἀμέσως ξεκινᾷ γιὰ τὸ Ἀμαδάν, ἔρχεται στὴν Ἀκαδημία καὶ παρακαλεῖ τὸν θυρωρὸ νὰ δώσῃ στὸν πρόεδρο τὸ ἑξῆς σημείωμα: «Ὁ δόκτορας Ζέβ ζητεῖ ταπεινὰ τὴν χηρεύουσα θέση.» Ὁ θυρωρὸς ἐξετέλεσε τὴ παραγγελία, ἀλλὰ ὁ δόκτορας καὶ τὸ αἴτημά του ἐφθασαν ἀργά, ἡ θέση εἶχε συμπληρωθῆ. Ἡ Ἀκαδημια εἶχε ἐκλέξει ἕναν εὐφυολόγο τῆς Αὐλῆς παρὰ τὴ θέλησή της.

Ὁ πρόεδρος δὲν ἤξερε πὼς νἀναγγείλῃ στὸν Ζέβ αὐτὸ τὸ δυσάρεστο. Ἀφοῦ σκέφθηκε λιγάκι, διέταξε νὰ φέρουν ἕνα βάζο καὶ νὰ τὸ γεμίσουν νερὸ τόσο καλά, ὥστε μιὰ σταγόνα παραπάνω θὰ τὄκανε νὰ ξεχειλίσῃ. Ἔπει α ἔδωσε τὴν ἄδεια νὰ εἰσαγάγουν τὸν ὑποψήφιο. Ὁ Ζὲβ μπῆκε μὲ τὸ ἁπλὸ καὶ μετριόφρον ὕφος ποὺ πάντοτε χαρακτηρίζει μιὰ ἀληθινὴ ἀξία. Ὁ πρόεδρος τότε σηκώθηκε καὶ χωρὶς νὰ πῇ λέξη, τοῦ ἔδειξε τὸ βάζο.

Ὁ Ζὲβ ἀμέσως κατάλαβε ὅτι δὲν ὑπῆρχε πιὰ θέση στὴν Ἀκαδημία· ἀλλὰ χωρὶς νὰ χάσῃ τὸ θάρρος του, σκέφθηκε νὰ τοὺς δώσῃ νὰ καταλάβουν ὅτι ἕνας Ἀκαδημαϊκὸς παραπάνω δὲν εἶναι σπουδαῖο πρᾶγμα. Παίρνει λοιπὸν ἕνα φύλλο ρόδου ποὺ εἶδε στὰ πόδια του, καὶ τὸ βάζει πάνω στὸ νερὸ τόσο ἐλαφρά, ὥστε δὲν χύθηκε οὔτε μιὰ στάλα. Σ' αὐτὴ τὴν ἔξυπνη ἀπάντηση ὅλοι ἐχειροκρότησαν κι ὁ δόκτορας Ζὲβ ἔγινε δεκτὸς μ' ἐπευφημίες.

Τοῦ παρουσίασαν ἔπειτα τὸ καταστατικὸ τῆς Ἀκαδημίας γιὰ νὰ τὸ ὑπογράψῃ καὶ ἀφοῦ ἔκαμε κι' αὐτό, δὲν ἔμενε ἄλλο παρὰ νἀπαγγείλῃ, κατὰ τὴ συνήθεια, ἕνα σύντομο εὐχαριστήριο. Ἀλλὰ σὰν ἀληθινὰ σιωπηλὸς Ἀκαδημαϊκός, ὁ Ζὲβ τοὺς εὐχαριστησε χωρὶς νὰ μιλήσῃ. Ἔγραψε μόνο στὸ περιθώριο τὸν ἀριθμὸ ἑκατὸ — ἦταν ὁ ἀριθμὸς τῶν νέων συναδέλφων του — καὶ ἔπειτα, βάζοντας ἕνα μηδὲν μπροστὰ στὸν ἀριθμὸ ἑκατὸ (0100), ἔγραψε ἀπὸ κάτω: «Δὲν θὰ ἀξίζουν οὔτε περισσότερο οὔτε λιγότερο». Τότε ὁ πρόεδρος ἀπάντησε μὲ μεγάλη ἐπίσης ἐξυπνάδα: Ἔβαλε τὸ μηδὲν μετὰ τὸν ἀριθμὸ ἑκατὸ (1000) καὶ ἔγραψε: «Θὰ ἀξίζουν δέκα φορὲς περισσότερο».

(*Μετάφραση*) *Ἄρατος*

ΤΟ ΓΡΟΣΑΚΙ

Ἀριθ. Ἐγκρ. 3

Βροχή, κακό, λάσπες, ἀέρας, κρύο. .

Καὶ μ' ὅλα αὐτά, ἕνα λερωμένο, ἀχτένιστο, ἄπλυτο, λασπωμένο, μ' ἕνα τσουβάλι γιὰ φόρεμα, ἕνα μικρούτσικο ἀραπάκι, μ' ἕνα τενεκεδάκι στὸ χέρι, μισιακὸ ἀπὸ κάτι, ποὺ καὶ γὼ καλά-καλὰ δὲν ξέρω τί ἦταν. Σκυμμένο στὶς γραμμὲς τοῦ τράμ, ἔψαχνε, ἔψαχνε . . . Τἀποτσίγαρα ἐμάζευε μὲ προσοχὴ καὶ τἄβαζε στὸ τενεκεδάκι του. Ἐκεῖ ὅμως ποῦψαχνε γι' ἀποτσίγαρα, κατι ἄλλο ἔπιασε ἀπὸ κάτω.

Ἀμέσως μιὰ εὐχαρίστηση ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπό του. Ἦταν ἕ α γροσάκι . . . Τὸ κοίταξε καλὰ κοί, μ' ἕνα ἐλαφρὸ βῆμα, ἔφυγε.

Σὲ κάθε βιτρίνα ζαχαροπλαστείου στεκόταν, ἀλλά, πάλι ἔφευγε. Αὐτὸ ἐξακολούθησε πολύ, ἀλλὰ τίποτα δὲν ἀγόρασε. Ἐπροτίμησε νἄχῃ τὸ γροσάκι . . .

Βάτος

ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

[Ἀριθ. Ἐγκρ. 5]

Τὶ ὥμορφη μέρα . . . Ὁ οὐρανὸς καθάριος, καταγάλανος . . Ὁ ἥλιος λαμπερὸς λούζει γύρω του μ' ὁλόθερμες ἀχτῖνες . . .

Ἡ θάλασσα, ἀπέρ .ντο γαλαζο πράσινο σεντόνι, φαίνεται σὰν ἀποκοιμισμένη . . . Οὔτε ἕνα ἀλαφρὸ φύσημα τοῦ ἀέρα δὲν ταράζει τὸν ἥσυχο ὕπνο της . . . Ζέστη παντοῦ, πουθενὰ δροσόλουστο ἀεράκι . . .

Περπ ιτοῦμε στὴν ἀμμουδιά, ἐγὼ καὶ οἱ φίλες μου, πεντέξη κορίτσια. Βαστῶντας τὰ μπανικά μας στὸ χέρι πᾶμε νὰ ξυπνήσωμε πρῶτες τὴ γαλανή μας κιὶ νὰ δροσιστοῦμε στὰ κρύα της νερά. Διαβαίνοντας τὸ ποταμάκι, ὅλ , χαρὰ ξαναρχίζουμε τὸ δρόμο τῆς ἀμμουδιάς. Ὁ ἥλιος καίει πολύ . . Οὔφ! τὶ ζέστη! . . Ἐπιτέλους φτάσαμε . . .

Μᾶς βοηθοῦνε νὰ γδυθοῦμε. Πετᾶμε γρήγορ, γρήγορα τὰ φορέματα μας καί . . μπλοὺμ στὴ θάλασσα . . . Ὦ, τὶ δροσιά! . . Τὶ εὐχαρίστηση στὴ γλυκειὰ καὶ δροσερὴ ἀγκαλιὰ τοῦ ἁλμυροῦ νεροῦ της! . .

Μὲ μιᾶς ἡ θάλασσα γεμίζει ἀφροὺς στὸ πέσιμό μας. Ἕνα! δύο! τρία! Κι' ὅλες μὲ τὴν ἴδια χαρὰ ἀρχίζουμε ἕνα γοργὸ κολύμπι. Ποιὰ θὰ πρωτοφθάσῃ στ' ἀντικρυνὸ βραχάκι ποὺ φαίνονταν μπροστά μας σὰν ἕνα κομμάτι λιμανιοῦ. Γκλοῦ . . . Γκλοῦ . . . Γκλοῦ . . . Κι' ὅλες μὲ γέλια καὶ χαρὰ προχο ρ.ῦμε . . .

Νά! Ἡ Μίνα ἔφτασε κι' ὅλα!

—Μπράβο Μίνα! τῆς φωνάζουμε ἐμεῖς γελῶντας καὶ φτάνοντας κατόπι της.

Μ' ἕνα πῆδο, ἀνεβαίνουμε τὸ βραχάκι καὶ κεῖ καθισμένες ξεκουραζόμαστε . . . Ἀπὸ ψηλὰ ὁ ἥλιος μὲ τὴ φωτιά του μᾶς στεγνώνει. Κάτω, γλυκειὰ ἡ θάλασσα μᾶς χαϊδεύει τὰ πόδια μὲ τὸ κρύο της νερό . . .

Ὦ θάλασσα, μᾶς δίνεις λίγες ὧρες εὐτυχίας καὶ στὴ γαλήνη σου χαιρόμαστε καὶ σ' ἀγαποῦμε· ὅμως πικραίνεις τὶς καρδιές, δίνοντας θάνατο στὶς ἄμοιρες ψυχὲς σὰν εἶσαι δυνατὰ φουρτουνιασμένη . .

Ἂς ἤτανε νάμενες ἔτσι, αἰώνια ἤσυχη, ἀκούνητη, γλυκειά . . .

Ἡ Φιλόσοφος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

—Πόσα ἔτη ἐβασίλευσε ὁ Ἰουλιανός;

—363!

(*Γεγονὸς*) *Δ. Παπαϊωάννου*

***

Ὁ Καθηγητής: —Γιατί, *Ζῆθι Ἑλλάς*, ἔγειες λάθος στὴν Ἄσκηση;

Ζῆθι Ἑλλάς: —Ἔτσι τὴν εἶχε κι' ὁ Τάκης, κ. Καθηγητά.

Κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου

***

Ὁ μπαμπάς: — Τὶ θὰ γίνῃς ὅταν μεγαλώσῃς, Τοτό;

Ὁ Τοτός: — Κύριος, μπαμπά!

Κόρη τῶν Ἀθηνῶν

***

Ὁ μικρὸς Μπέμπης πρώτη φορὰ δοκιμάζει παγωτὸ καὶ τὸ φτύνει φωνάζοντας:

- Πφφ! αὐτὸ κάβει!

(*Γεγονὸς*) *Σμύρνη*

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ

Ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Νικ. Ἰ. Χατζιδάκης, παλιός μου ἀγαπητὸς φίλος καὶ συνεργάτης, μοῦ ἔστειλε τὸ ἀκόλουθο γράμμα:

Ἀγαπητὴ «Διάπλαση»,

Διάβασα σήμερα κάπου στὴν «Ἀλληλογραφία» σου, πὼς σὶ Ἀντριῶτες ἀποφασίσανε νὰ κάμουν ἀνδριάντα στὸν πεθαμένο ποιητὴ Πολέμη, ποὺ ἦταν γέννημα τοῦ ὥμορφου νησιοῦ (ν-μίζω ἀπὸ τὸ ὥμορφο χωριὸ *Ἀποίκια*). Αὐτὸ μ' εὐχαριστη-ε πολύ, γιατὶ μοῦ φάνηκε σὰν ἕνα ἀπὸ τὰ σπάνια, στὴν ὑλιστικὴ ἐποχὴ ποὺ περνᾶμε, δείγματα εὐγνωμοσύνης, ὅλη. τοῦ εὐγενέστερου ἀνθρώπινου αἰσθήματος.

Μὰ θυμήθηκα μαζί, πὼς ὅλοι σου οἱ πρῶτοι τόμοι — κε'νοι ποὺ εἶχα διαβάσει παιδὶ — εἶναι γεμάτοι μὲ στίχους γιὰ παιδιά, τρυφερούς, σχεδὸν ὅλους πολὺ ὡραίους καὶ μὲ μιὰ ὁμοιοκαταληξία, ποὺ ἔτρεχε κρυστάλλινη, πλούσια, σὰν τὰ νερὰ τῆς Σάρτζας, ὅπλα στὸ γενέθλιο χωριὸ τοῦ ποιητῆ. Τότε, παιδί, δοκίμαζα κι' ἐγὼ νὰ κάνω στίχους (ὁ Θεὸς νὰ τοὺς ἔκανε!) καὶ φανταζόμουνα σὰν ὄνειρο ἄφταστο νὰ κάμω μιὰ φορὰ κι' ἐγὼ στίχους *σὰν τοῦ Πολέμη*. Τ' ὄνειρό μου ἴσως θὰ τὄφτασα, — μπορεῖ νὰ ἔχω γράψει στίχους καὶ καλύτερους — μὰ στ' ὄνομα *Πολέμης* ἕνα μεγάλο, ὡραῖο κομμάτι τῆς ἀξέχαστής μου παιδικῆς ζωῆς ζωντανεύει πάλι μπροστά μου, κι· θώς, πιστεύω, καὶ σ' ὅλους ποὺ, παιδιὰ τότε, διαβάζανε τοὺς τόμους σου. Βέβαια οἱ σημερινοί σου συνδρομητὲς δὲν τὸν ξέρουνε τὸν ποιητή, παρὰ μόνο ὅσοι ἔχουνε καὶ φυλλομετρᾶνε τοὺς παλιούς σου τόμους· μὰ οἱ γονεῖς τῶν περισσοτέρων ἤτανε ἴσως συνδρομητές σου τότες· γι' αὐτὸ νομίζω, ὅτι θὰ ἔπρεπε ν' ἀνοιχτῇ κατάλογος εἰσφορῶν γιὰ τὸν ἀνδριάντα τοῦ *κατ' ἐξοχὴν* ποιητῆ τοῦ διαπλασόκοσμου, ποὺ νὰ σταλοῦν ἀπὸ μέρους τῆς «Διάπλασης», δηλ. τῆς *ὁλότητος* τῶν συνδρομητῶν της, στὴν κεντρικὴ ἐπιτροπὴ στὴν Ἄντρο, ἢ γιὰ νὰ γίνῃ *ἐδῶ*, στὸν τάφο του, μιὰ ἀναθηματικὴ στήλη.

Πρῶτος ἐγγράφομαι ἐγὼ μὲ δρ. 100, τὶς ὁποίες ἔχω στὴ διάθεσή σου. Μὲ φιλ. χαιρετισμό,

Ν. ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ

Θὰ προτιμοῦσα νὰ στηθῇ ἐδῶ μιὰ ἀναθηματικὴ στήλη μὲ τὴν προτομὴ τοῦ ποιητῆ. Δὲν τολμῶ ὅμως ἀκόμα νἀνοίξω "Ερανο, γιατὶ πρέπει νὰ ἰδῶ πρῶτα ἂν οἱ φίλοι μου ἐνστερνίζονται μὲ τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμὸ τὴν ὡραία αὐτὴ ἰδέα τοῦ κ. Χατζιδάκη. Ὅπως δήποτε τὸ ἐλπίζω, γιατὶ ξέρω ὅτι τὸν ποιητὴ Πολέμη μικροὶ καὶ μεγάλοι τὸν ἀγαποῦν.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,

Ἀθῆναι, 38 Εὐριπίδου
τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1924

ΑΠΟ σήμερα, καθὼς βλέπετε, ἀρχίζω νὰ δημοσιεύω στὴ Σελίδα Σ. Σ. τὰ ἐγκεκριμένα κομμάτια τῆς Δ' Τριμηνίας, ἡ ὁποία ὅμως ἄρχισε ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου. Ἂς εἶναι, ὡς τὸ τέλος τοῦ χρόνου μας, ἐλπίζω νὰ δημοσιευθοῦν ὅσα ἐνέκρινα κι' ὅσα θὰ ἐγκρίνω ἀκόμη. Κι' ἐν τῷ μεταξὺ θἀρχίσω πάλι, — θὰ σᾶς πῶ πότε, — νὰ δέχωμαι κομμάτια *ἀπ' ὅλους* γιὰ τὴν Α' Τριμηνία τοῦ 1925.

Χαίρω πολύ, *Τούλα Χρ. Ὀρφανίδου*, ποὺ ὁ Διαγωνισμὸς τῶν Τυπογραφικῶν Λαθῶν σοῦ ἔδωσε ἀφορμὴ νὰ μοῦ γράψῃς, πρώτη φορὰ ὕστερ' ἀπὸ πέντε χρόνια ποὺ εἶσαι συνδρομήτρια. Ἔ, δὲν εἶχες καὶ τόσο ἄδικο, ἀφοῦ τώρα μόλις ἔκλεισες τὰ δεκατρία. Ναί, μὰ τώρα εἶσαι μεγάλη πιά. Μπορεῖς νὰ μοῦ γράφῃς συχνά, ταχτικά. Κι' ἐγὼ θἄχω μεγάλη εὐχαρίστηση νὰ διαβάζω τὰ καλογραμμένα καὶ γεμάτα ἀγάπη γραμματάκια σου, σὰν αὐτὸ τὸ πρῶτο . . .

Πραγματικῶς, *Λίτσα*, πολὺ δυστυχισμένη στάθεκε ὡς τώρα ἡ ζωή σου καὶ πολὺ μὲ συγκίνησε αὐτὸ

τὸ γράμμα ὅπου μοῦ ἐκθέτεις τὰ δυστυχήματα καὶ τὶς περιπέτειες τῆς οἰκογενείας σου. Ἀλλὰ μὴν ἀπελπίζεσαι, παιδί μου! Τὰ στερνὰ τιμοῦν τὰ πρῶτα, λέει μιὰ παροιμία. Πολλὲς φορές, μιὰ εὐτυχία ποὺ μᾶς ἔρχεται ὕστερα, μᾶς ἀποζημιώνει γιὰ ὅλα τὰ περασμένα κακά, καὶ μᾶς παρηγορεῖ, καὶ μᾶς κάνει νὰ τὰ ξεχνοῦμε. Ἔλπιζε λοιπὸν καὶ σύ. Ἐγὼ σοῦ εὔχομαι μὲ τὴν καρδιά μου νὰ εἶναι γρήγορη ἡ εὐτυχία αὐτὴ ποὺ θὰ σὲ ἀποζημιώσῃ. Καὶ θὰ τὴν ἀξίζῃς, ἀφοῦ εἶσαι τόσο καλὸ κορίτσι καὶ τόσα ὑπέφερες στὰ πρῶτα δεκαπέντε χρόνια τῆς ζωῆς σου . . .

Καὶ πῶς νὰ μὴν εἶσαι εὐχαριστημένη ἀπὸ τὸν ἔξυτό σου, *Ἀγριορρόδο*, ὕστερ' ἀπὸ τόση ἐργασία ποὺ ἔκαμες καὶ τόσες διακρίσεις καὶ τιμὲς ποὺ εἶχες αὐτὴ τὴ χρονιά!.... Πῆρες στὸ σχολεῖο σου τρεῖς φορὲς τὸ Cordon d'Honneur, πῆρες στὸ τέλος καὶ δυὸ βραβεῖα, —ἕνα τῆς διαγωγῆς κι' ἕνα τῆς γενικῆς ἐπιμελείας,—δηλαδὴ ἀπὸ τρία ποὺ παίρνει ἡ τάξη σου, τὰ δυὸ ἦταν δικά σου! Μπράβο, παιδί μου, σὲ συγχαίρω καὶ σοῦ εὔχομαι τοῦ χρόνου νὰ πάρῃς καὶ τὰ τρία. Φίλησέ μου καὶ τὴν ἀδελφούλα σου καὶ πές της πὼς τὴν περιμένω.

Ποτέ. *Βενετοπούλα*, δὲν ἐσχημάτισα κακὴ ἰδέα γιὰ σένα. Ἀλλὰ θὰ ἔρθανε νὰ μοῦ τὴν ἐξαλείψῃ τὸ σημερινὸ ὡραιότατο γράμμα σου. Τὶ θυμαστὴ ἡ περιγραφὴ τῆς ἄλλοτε ἐξοχῆς σου! Μὰ βεβαιότατα θὰ γίνῃς κἀτι τι, ἀφοῦ ἀπὸ τώρα γράφεις ἔτσι ὡραῖα. Ἀλλὰ προπάντων ἀφοῦ τὸ θέλεις. Ἡ θέλησις εἶναι τὸ πᾶν. Μελέτα λοιπόν, μελέτα κι' ἔννοια σου! Καὶ πάλι τοῦ χρόνου θὰ ξαναπολαύσῃς τὴν παλιὰ ἐξοχικὴ εὐτυχία . . .

Καπετάν - Γιάννη, ἐξαιρετικὰ μ' εὐχαριστησε τὸ δελτάριό σου μὲ τὴν γλυκειὰ κι' εὐγενικιὰ μορφὴ τοῦ Θεοφίλου Καΐρη, αὐτοῦ τοῦ ἀληθινὰ μεγάλου τέκνου τῆς Ἄνδρου. Εἶδες; Οἱ Ἄνδριοι τοῦ ἔχουν στήσει καὶ ἀνδριάντα. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ φάνηκαν τόσο χρήσιμοι στοὺς ὁμοίους των, σὰν τὸν Θεόφιλο Καΐρη, ζοῦν καὶ μετὰ θάνατο, μένουν ἀθάνατοι.

Ἄ, *Φλύαρε Σπῖνε*, δὲν ἔχεις καθόλου δίκιο! Δὲν δείχνω καμμιὰ «ψυχρότητα» σ' ἐκείνους ποὺ ἀναφέρω στὰς «Ὡραίας Ἐπιστολάς». Συλλογίσου μόνο ὅτι σ' ἕναν-ἕνα λέω: Ἔλαβα τὴν ὡραία σου ἐπιστολή, ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας σου, σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ ποὺ μοῦ γράφεις καὶ λυποῦμαι ποὺ δὲν μοῦ ἐπιτρέπει ὁ χῶρος νὰ σοῦ ἀπαντήσω ἐκτενέστερα. Μὰ εἶναι ψυχρότης αὐτό; Κάθε ἄλλο. Πρέπει νὰ βγάλῃς αὐτὴ τὴν ἰδέα. Καὶ νὰ τὴν βγάλετε ὅλοι, ὅσο δὲν ἔχω τόπο νἀπαντῶ ἐδῶ σὲ ὅλους. — Ναί, νὰ μοῦ στείλῃς τὴ φωτογραφία σου γιὰ νὰ σὲ γνωρίσω τοὐλάχιστο ἀπὸ μακρυά.

Ἄλλο τοῦτο πάλι! Ἐπειδὴ ἡ *Ἰσμήνη* σὲ κάτι παράκουσε τὴ μητέρα της, τί τιμωρία, νομίζετε, τῆς ἔβαλε; Δυὸ μῆνες νὰ μὴν ἔχῃ τὸ δικαίωμα νἀρθῇ στὸ γραφεῖο μου!— Ἄ, πολὺ εἶναι γιὰ τὴν καΐμένη τὴν *Ἰσμήνη* ποὺ ἐρχόταν μὲ τόση λαχτάρα καὶ πολλὲς φορὲς χωρὶς σπουδαῖο λόγο, μὲ μιὰ πρόφαση, ἔτσι μόνο γιὰ νὰ λάβῃ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ μᾶς ἰδῇ. Παρακαλῶ λοιπὸν τὴ μητέρα της νὰ ἐλαττώσῃ τὸ χρόνο τῆς τιμωρίας.— Ὅσο γιὰ τὶς ἐρωτήσεις τῆς *Ἰσμήνης*, στὴν πρώτη ὄχι, δὲν ἐπιτρέπεται· στὴ δεύτερη ναί: πραγματικῶς στὸν 5π' ἀριθ. 568 Στοιχειόγιρο, ἀντὶ «τἀναγραμματίζω» θέλει «τἀποκεφαλίζω». Τὸ λάθος ὅμως ἐννοεῖται εὔκολα ἀπὸ τὸν τίτλο, ποὺ τότε θἀπρεπε νάταν «Ἀναγραμματισμός».

Νὰ κι' ἡ *Κρινόλευκη* ποὺ πρώτη φορὰ «κατορθώνει» νὰ μοῦ γράψῃ ὕστερ' ἀπὸ ὁλόκληρα χρόνια ποὺ εἶναι συνδρομήτρια. Ἀλλὰ πολλὰ πράγματα τὴν ἐμπόδισαν καὶ τὸ κυριώτερο . . . ἡ γλῶσσα. Γιατὶ ἐνῷ ἀγαπᾷ τὴ Δημοτική, δὲν ξέρει, λέει νὰ τὴ γράφῃ. Ἐγὼ ὅμως βλέπω ὅτι τὴ γράφει ὡραιότατα. Καὶ θὰ μαθῇ βέβαια καλύτερα, ἂν ἐξακολουθήσῃ τὴν ἀλληλογραφία μαζί μου, ποὺ τὸ ἐλπίζω. Γιὰ τὰ καλὰ λόγια ὑπερευχαριστῶ.

Ἡ *Τσουκνιδούλα* μοῦ δίνει σήμερα τὴ διεύθυνση τοῦ Σανατορίου ἐκείνου ποὺ ζητεῖ βιβλία γιὰ τοὺς ἀρρώστους: «Β ἐλιοθήκην Σανατορίου, εἰς Ἀσβεστοχώριον, Θεσσαλονίκης». Ὅσοι λοιπὸν ἔχετε περισσευούμενα βιβλία καὶ θέλετε νὰ κάμετε ἕνα καλό, μπορεῖτε νὰ τὰ στείλετε ἀπ' εὐθείας στὴν ἀνωτέρω διεύθυνση. (Μὲ τὸ Ταχυδρομεῖο δηλαδὴ καὶ συστημένα).—Τὸ γράμμα τοῦ *Ἀζὼρ* δὲν θὰ τὸ ἔλαβα ἀφοῦ δὲν ἐδημοσιεύθη ἡ Ἀγγελία.

Τὸ γράμμα σου, *Δέλια*, μὲ καταγοήτευσε. Ἔπρεπε νἄχω τόπο νὰ τὸ δημοσιεύσω ὁλάκερο, γιὰ νὰ ἰδοῦν κι' οἱ ἄλλοι πῶς μὲ βλέπει ἡ φαντασία σου καὶ νὰ κρίνουν ἂν ἡ μορφὴ συμπίπτῃ μ' ἐκείνη ποὺ τοὺς ζωγραφίζει ἡ δική τους φαντασία. Ἀλλὰ προπάντων γιὰ νὰ ἰδοῦν πόσο μἀγαπᾷς καὶ πῶς μὲ προτιμᾷς ἀπ' ὅλα... Σ' εὐχαριστῶ, καλή μου φίλη.

Τριανταφυλλένια, ἀφοῦ ἀγαπᾷς τόσο τὴ Λογοτεχνία κι' ἀφοῦ ἡ ψυχή σου ζητεῖ μιὰ ἀσχολία καὶ μιὰ ἀφοσίωση, μοῦ φαίνεται ὅτι μπορεῖς νἀφοσιωθῇς. Μεγάλα πράγματα ὡς τώρα δὲν ἔκαμες, ἀλλὰ τὰ δοκίμιά σου δείχνουν ὅτι μπορεῖς νὰ κάμῃς. Ἂν καλλιεργήσῃς τὸ διήγημα, ἴσως καὶ τὸ μυθιστόρημα, θὰ εὐδοκιμήσῃς. Ἔχεις παρατηρητικότητα κι' αἰσθαντικότητα ποὺ εἶναι ἀρκετά, κι' ἀκόμα μεταχειρίζεσαι ὡραῖα τὴ γλῶσσα. Αὐτὴ εἶναι ἡ εἰλικρινής μου γνώμη ποὺ ἐζήτησες.

Ὄχι, *Ἄθω*, οὔτε ἀσύντακτα οὔτε γελοῖα εἶναι τὰ γράμματά σου. Ἀφοῦ ὅμως φοβᾶσαι μὴ μὲ βαρύνουν, νὰ τὰ ἐπιμελῆσαι περισσότερο. Αὐτὸς εἶναι κι' ὁ σκοπὸς τῆς Ἀλληλογραφίας: νὰ σᾶς συνειθίζῃ νὰ γράφετε ὁλοένα καλύτερα. Γιὰ τὰ καλὰ λόγια σ' εὐχαριστῶ.

Ἑλληνικὸ Ἰδανικό, ὁ κ. Ε. σ' εὐχαριστεῖ πολὺ γιὰ τὸ ἀπόκομμα, μολονότι ἤξερε αὐτὴ τὴν ἔκδοση τοῦ «Κόκκινου Βράχου» ποὺ ἔγεινε στὴν Ἀμερική. Ὁ κ. Τέλλος "Ἄγρας ἐξηγεῖ πολὺ καλά, σ' ἐκεῖνο τὸ ἄρθρο, τὴν ἔννοια τοῦ μυστικισμοῦ ἢ τῆς μυστικοπάθειας. Ἐκεῖ ὅμως ποὺ εἶδες τὴ λέξη, — στὸ κομμάτι τοῦ *Ἀετιδέως*, — ἐννοεῖ ἁπλῶς *μυστήριο*, δηλαδὴ τὸ μυστήριο ποὺ ἔχει τὴ νύχτα ἡ φύση. Ναί, σκέφτηκες πολὺ καλά: ποτὲ ἡ μητέρα δὲν βαστᾷ κάκια μὲ τὰ παιδιά της. Κι' ἐγὼ κεῖνο τὸ γράμμα ποὺ λές, τὸ ξέχασα κιόλα . . .

Ὡραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Νίκ-Κάρτ*, *Ρωμαντικός*, *Ἀνταῖος*, *Καμέλια*, *Κόρη τῶν Ἀθηνῶν*, *Ἀλκυών*, *Μελαψὸ Σκαλιωτάκι*, *Μελαχροινὸ Διαβολάκι* καὶ *Μυροβόλος Αὔρα*. — Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλά των λόγια.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: *Μυροβόλος Αὔρα, ἀ. (ΔΑ). Φατιμέ, κ. Αὐτόφωτο Ἀστέρι, κ. Χλυμολούλουδο, ἀ. (Δάκης). Αἰσθηματικὸς Συνθέτης, ἀ (ΓΓ). Ἀδελαΐς, κ. (ΒΖ). Ροδοδάφνης, ἀ.*

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: *Μιράντα, κ.*

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Μ. Μ. ἐπιθυμοῦν νἀνταλλάξουν: *30) τὸ Μελαχροινὸ Διαβολάκι, μὲ Ἀλκμήνην, Λίτσαν, Λιάναν, Λόρια.*

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Ἰσίλδαν* (τὰ διεβίβασα·) *Ναυτικὸν* (πέρασε ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου νἀγόρασῃς τὸ χαρτὶ ποὺ σοῦ χρειάζεται γιὰ νὰ γράφῃς τὰς λύσεις·) *Ζμύρνην Ζ.* (τὰ ἔλαβα ὑπ' ὄψει μου ὅλα· τὸ ποιηματάκι σου ἔχει ἀνώμαλη στιχουργία καὶ στὸ τέλος χαλᾷ κι' ἡ ἔκθεση τῆς ἰδέας· οὔτε διορθώνεται· πρέπει νὰ ξαναγίνῃ·) *Μαίρην Ζ.* (πολὺ καλὸ τὸ διηγηματάκι σου· θὰ μποροῦσες νὰ τὸ συντομεύσῃς καὶ νὰ τὸ στείλῃς ἀργότερα γιὰ τὴ Σελίδα,— ἂν ἔχῃς ψευδώνυμο ἐννοεῖται)· *Βιολέττα*ν (ὡραῖο τὸ γράμμα σου· τὸ *πτυχίο* καὶ τὸ *δίπλωμα* σημαίνουν ἁπλῶς ἕνα χαρτί, μιὰ περγαμηνή, ἕναν πάπυρο, διπλωμένο κυλινδροειδῶς ἢ τσακισμένο στὰ δυό· παράβαλε καὶ *τρίπτυχο*, *δίπτυχο* κτλ. κι' ἔτσι ἐπικράτησε νὰ λέμε τὸ χαρτὶ τὸ ἐπίσημο ποὺ παίρνει κανεὶς ὅταν τελειώνῃ τὶς σπουδές του·) *Γαλῆν τῆς Ἀγκύρας* (ἔλαβα, ἔχει καλῶς·) *Αὔραν τοῦ Ἔβρου* (οὔτε Ἀσκήσεις εἶναι δεκταὶ τώρα, οὔτε αἱ λύσεις στέλλονται ἔτσι·) *Διαβολόπαιδο* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα·) *Κνωσσίαν* (χαίρω πάρα πολύ, γράφε μου·) *Φασκαμιάν* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα·) *Αὐγὴν* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα·) *Νεράϊδαν τοῦ Νείλου* (δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἐκεῖ τώρα θὰ ξεσπαθώσῃς στὰ γερά!) *Ἀγνὴν* (νὰ διαβάζῃς εὐχάριστα πράγματα ἢ νὰ κάνῃς ἐργόχειρα τοῦ γούστου σου γιὰ νὰ διώχνῃς αὐτὴ τὴν ἀναίτια μελαγχολία· προπάντων νὰ βάζῃς θέλησῃ ἡ Σολωμονικὴ εἶναι ἕνα μεσαιωνικὸ βιβλίο μὲ ξόρκια, μαγεῖες καὶ τέτοια· δὲν τὸ ἔχω διαβάσει·) *Μυστηριώδη Ἱππέα* (πότε ἤσουν στὴν Τῆνο; μετὰ τὶς 25 Αὐγούστου βέβαια· λοιπόν, ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες κι' ἐδῶ εἴχαμε ὡραιές· ἔπειτα ξανάρχισαν οἱ μεγάλες ζέστες, δηλαδὴ ὅταν γύρισες καὶ σύ· ἔτσι δὲν ἐξηγεῖται;) *Πατρινὸ Ἀραπάκι* (χαίρω πολὺ· καὶ τώρα ποὺ ἔχεις ψευδώνυμο, ἐμπρός!) *Γλυκὸ Χαμόγελο* (μὰ δὲν δημοσιεύονται ὅλες οἱ Ἀσκήσεις· τρεῖς-τέσσερες μόνο ἀπὸ κάθε Συλλογή κι' οἱ ἄλλες μένουν· Συλλογὴ θὰ ξαναστείλῃς ὅταν προκηρυχθῇ νέος Διαγωνισμός· καὶ γιὰ τὴν Σελίδα ὅταν θὰ σᾶς πῶ

611. Μεταγραμματισμὸς

Μικρῆς νήσου τοῦ Αἰγαίου
Τῆς ἀλλάζεις τἀρχικὸ
Καὶ μικρὴ γίνεται πόλη
Στῆς Εὐβοίας τὸ νομό.

Ρολάνδος

612. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 4 = Ἤπειρος.
2 6 5 4 = Κράτος.
3 4 5 = Σύνδεσμος.
4 5 6 4 = Ψυχικὴ νόσος.
5 6 2 4 6 4 = Πόλις.
6 1 4 5 5 4 = Ὄνομα γυναικ.

Μιμόζα

613—617. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κατωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου. πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν μετὰ ἢ ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις: *χεῖλος, πούς, Παῦλος, Αἷμος, βάρδος.*

Ἀμαζὼν τῆς Βουλώνης

618. Συλλαβικὴ Ἀκροστιχὶς

Αἱ πρῶται συλλαβαὶ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν βασιλέα τῆς Γραφῆς:

1, Προφήτης· 2, Ἱδρυτὴς Θρησκείας· 3, Διασκέδασις· 4, Πόλις τῆς Θεσσαλίας· 5, Ἄνεμος· 6, Ἀνωτέρα Σχολὴ τῆς Γαλλίας.

Ἄγρυπνος Παρατηρητὴς

619. Φωνηεντόλιπον

τ-κρκ τ-γ-δν-βγζ-πρστρ

Λεπτὴ Μαργαρίτα

620. Γρῖφος

ὦμος
1 Γραφὴ τε + δρ. ὦμος Τέτης
ὦμος Πλας—

Πατρινὸ Διαβολάκι

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

621.—625 Lettre Magique

Remplacez une lettre à chacun des mots ci-dessous par une autre, partout la même, et formez cinq autres mots: *declamer, poche, lampe, coupage, foncer.*

Μεγάλη Ἑλλὰς

626. Anagramme

Je suis un beau coursier.
Chassez mon dernier
Et le reste melez . . .
Maintenant au laitier
Je donne mon bon lait.

Παιδίον τῶν Δασῶν

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 28

388. Φασούλι (φά, Σούλι.) — 389. Ὀβιδιος—Ὁ ἴδιος.—390. Αἷμος-Μαῖος.

391. ΟΠΟΣΟΣ ΠΟΡΟΣ ΟΡΟΣ ΣΟΣ ΟΣ Σ — 392. ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ (Ἀαρών, ρανίς, ὠόν, Νικίας, Ἰάσων, Καρία, ὄρνις.)—393. ΦΙΑιατρά, ΟΙΣτρος, ΒΟΗμία, ΘΕΙος=Φιλοις βοήθει. —394 — 398. Διὰ τοῦ Ο: *πόρος, φθονῶ, φόρος, πόλος, νόμος.*—399. ΜΑΝ-ΓΝ =Μηδὲν ἄγαν (Μέτωπον, Δρέσδη, Νεῖλος, Γύψ, Ναούμ.)—400. Ὁ κλέφτης τὸν πρῶτο χρονο χαίρεται.—401. *Ὁ Χριστὸς ἐσταυρώθη* (ὠχρ' εἰς τὸς ἐς ταῦ, ρῶ, θῆ.) — 402. Chacun pour soi et Dieu pour tous. — 403. Du pied du mur.

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται να δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ Γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντες καὶ δραχ. 2,50 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρ. 4, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 40 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ πλάγια δὲ στοιχεῖα λεπ. 50 καὶ μὲ κεφαλαῖα λεπ. 70 Ὁ χωριστὸς στίχος δραχμὰς 2.
Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

(ΚΔ'—1240)

Στὴν φιλτάτην *Βενετοπούλαν* γιὰ τὶς ὁμορφες ἐκθέσεις πολλὰ συγχαρητήρια. *Νίτσα Λούβαρη*

(ΚΔ'—1241)

Εἰσερχόμενος στὸν Διαπλασόκοσμο, χαιρετῶ τὰ Διαπλασόπουλα.—ΣΤΕΜΜΑ

(ΚΔ'—1242)

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, ΔΙΑΠΛΑΣΟΥΛΕΣ, ἡ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ «ΜΑΥΡΗ ΣΚΙΑ» γυρεύει τὴν ὑποστήριξή σας στὸ διαγωνισμό της (ΚΔ'—1135).

(ΚΔ'—1243)

Γαλῆ τῆς *Ἀγκύρας*, εὐχαριστῶ πάρα πολύ, ἀλλὰ δὲν ἀλληλογραφῶ ποτέ. *Σὰν-Ζαὶν*

(ΚΔ'—1244)

Διαπλασόπουλα, Διαπλασοπούλες, μὴ τὰ βάζετε μαζί μου, γιατὶ εἶμαι ὁ: ΠΟΛΥΙΣΤΩΡ

(ΚΔ'—1245)

Επιστρέψας ἐκ τῆς ἐξοχῆς ἀρχίζω τὴν ἀλληλογραφίαν· Φαύστα, περιμένω· ἢ Μῆλβιλ τι γίνεται; ΑΘΩΣ

(ΚΔ'—1246)

Ζητῶ μυριάκις συγγνώμην ἀπὸ ὅσους μοῦ πρότειναν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐξοχῆς ἀνταλλαγήν. Τοὺς ἀπαντῶ. ΑΘΩΣ

(ΚΔ'—1247)

Κύριε «ΤΙΤΑΝ», ὅταν εἰς μίαν φράσιν ὑπάρχει ἕνα ἐρωτηματικόν, μοῦ φαίνεται ὅτι χρειάζεται *ἀπάντησις!* Δὲν εἶναι ἔτσι ;;; Ἰδὲ (ΚΔ'—984).—*Βάαλ*

(ΚΔ'—1248)

ΑΠΟΧΩΡΩΝΤΑΣ σὲ λίγο ἀπὸ τὴν κίνηση τῆς Διαπλάσεως, ζητῶ γιὰ τελευταῖο ἐνθύμιο αὐτηνῆς τῆς ζωῆς μου ἕνα σας τετράδιο Μ. Μυστικῶν. Στείλατε κορίτσια καὶ ἀγόρια, σπουδαῖοι καὶ μή. Θὰ ἀπαντήσω σ' ὅλους. Στείλατε: *Χαρ. Μ Τύμβιον*, Ζωοδόχου Πηγῆς 54, Ἀθήνας.

Μὲ ἀγάπη
ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΚΔ'—1249)

Σκιὰ τῆς *Εὐτυχίας*, ἔλαβα· ἔστειλα. Ἱππότη τ. Μασίωνος, Γαλῆ τῆς Ἀγκύρας, ἔστειλα· περιμένω.

ΣΕΡ ΡΑΒΕΚΓΑΡ

(ΚΔ'—1250)

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Προσκαλοῦνται ἅπαντες ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἐξωτερικῷ, συλλέκται γραμματοσήμων, καρτῶν καὶ ἄλλων ἀντικειμένων, ἀρχάριοι καὶ προκεκχωρημένοι νὰ ἐγγραφῶσι στὸν πρὸ διετίας ἱδρυθέντα ἐν Σύρῳ Σύλλογον «Ἑρμῆς», μὲ σκοπὸν προοδευτικὸν καὶ οὐχὶ κερδοσκοπικόν, ὑπὸ ὁμάδος συλλεκτῶν. Συνδρομή: ἐτησία δρ. 20. Ἐξωτερικοῦ 25. Δικαίωμα δημοσιεύσεως ἀγγελίας 15 λέξεων ἀνελλιπῶς στὸ περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ἐκ 32 καὶ πλέον πολυτελῶν σελίδων.

Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς μὴ κερδοσκοπίας αὐτοῦ προσφέρει δῶρον στοὺς ἀμέσως ἐγγραφομένους μίαν θαυμασίαν σειρὰν Azerbaidjan καλύπτουσαν παντελῶς τὴν ἀξίαν τῆς συνδρομῆς. Δ)σις Ἀν)που; Κ. Μαδανιάν, Ἡράκλειον Κρήτης. Δ)σεις καὶ ἀγγελίαι καθαρογραμέναι.

(ΚΔ'—1251)

Προκηρύσσω διαγωνισμὸν ἀγράφων καρτῶν. Προθεσμία δίμηνος. Βραβεῖα 5 Συμμετοχὴ δρ. 1. Ἀθανασιάδην, Σπάρτην.

(ΚΔ'—1252)

Μὲ μιὰ φοβερὴ λάμψη μπαίνει στὸ Διαπλασόκοσμο τό: ΑΥΤΟΦΩΤΟ ΑΣΤΕΡΙ

(ΚΔ'—1253)

Σερ Ραβεγκάρ, Γῶγο Ἀστέρη, Μ. Μυστικὰ ἔστειλα· περιμένω δικά σας. *Ἀγριόροδο*

(ΚΔ'—1254)

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, ΔΙΑΠΛΑΣΟΥΛΕΣ, ΥΠΟΣΤΗΡΙΧΤΕ τὸν φτωχο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ (ΚΔ'—1106) τοῦ:—ΣΕΡ ΡΑΒΕΓΚΑΡ

(ΚΔ'—1255)

Ο Σύλλογος «ΑΣΤΡΑΠΗ» διαλύεται. Παραμένει ὅμως ὁ πρόεδρος γιὰ ἐκτέλεση δηλώσεων (ΚΔ'—521) ἀγγελίας.

(ΚΔ'—1256)

ΠΡΩΤΟΦΑΝΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Προκηρύσσω μέγαν διαγωνισμὸν καρτῶν. Προθεσμία μῆνας. Ὁ συμμετέχων θὰ λάβῃ ἀπὸ ἐμὲ ΔΥΟ δραχμάς. Βραβεῖα ΠΕΝΤΕ πρωτοφανῆ. Νικόλαον Περαντζάκην. Ἀμβλείας 4-Β. Ἀθήνας.

(ΚΔ'—1257)

ΓΟΓΟ ΑΣΤΕΡΗ, Μ Μ. ἔστειλα· δικά σας δὲν ἔλαβα. Γιατί; ΜΟΥΣΑ

(ΚΔ'—1258)

ΣΑΠΦΩ, γράμμα δὲν ἔλαβα· μὲ ξέχασες; Σούλα, μὲ ξέρεις; ΗΡΑ

(ΚΔ'—1259)

Μέγας Διαγωνισμὸς ἀγράφων καρτῶν ΑΓΝΗΣ καὶ ΑΛΚΥΟΝΟΣ, (Ἀλεξανδρούπολιν). Συμμετοχὴ δρ. 1. Προθεσμία δίμηνος. Βραβεῖα ἐκλεκτά. «Θρακικὲ Θρύλε», στεῖλε μέσω Διαπλάσεως δι' Ἀλκύονα.

(ΚΔ'—1260)

ΑΛΚΜΗΝΗ, δὲ θυμᾶσαι πιὰ τὸ νησάκι ποὺ ὅταν ἦσουν μικρὴ ἐρχόσουν κάθε καλοκαίρι; ΜΟΥΣΑ

(ΚΔ'—1261)

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, ΔΙΑΠΛΑΣΟΥΛΕΣ, ἡ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ «ΜΑΥΡΗ ΣΚΙΑ» σᾶς παρακαλεῖ νὰ ὑποστηρίξετε τὸν Γ' Διαγωνισμὸ τῆς (ΚΔ'—1135).

(ΚΔ'—1262)

ΑΛΚΗΣΤΙΣ, εὐχαρίστως. Περιμένω τετραδιάκι καὶ ποιηματάκι σας (ΚΔ'—991). ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

(ΚΔ'.—1263)

Διαπλασόπουλα, πῶς σᾶς φαίνεται ἡ φανταστικὴ ἀνακάλυψη τῆς Μαγκίτσας κι' Ἀλανιάρας; Ἀχούχα! σκόρδο νὰ μὴ βασκαθοῦνε! Καθῆστε φρόνιμα γιατὶ τὸ καλὸ τὸ παληκάρι ξέρει κι' ἄλλο μονοπάτι. Ἂν θέλετε νὰ τὸ μάθετε, γράψατέ μου νὰ σᾶς τὸ πῶ, γιὰ νὰ μὴ κουράζεσθε.— ΑΘΩΣ

(ΚΔ'—1264)

Μιμόζα, Ἀκακία, Τρελλὴ Γυμνασιόπαις, Λιλίνα, στείλατε εἰς τὰς διευθύνσεις: Σοφίαν Κουτουνίου διὰ Κ. Λουκίαν Κόκλα, διὰ Α. Ζάκυνθον. Περιμένουμε. *Χιονοστιβάς, Ἰσίλδα*

(ΚΔ'—1265)

ΝΕΦΕΛΗ, πόσο λυπήθηκα ἀλήθεια!—ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, διαφορὰ γούστων βλέπετε. ΙΔΑΝΙΣΜΟΣ

(ΚΔ'—1266)

ΓΙΟΥ ΓΙΟΥ, στέλνω εὐχαριστώντας. ΙΔΑΝΙΣΜΟΣ

(ΚΔ'—1267)

Αν ἡ ΦΙΛΟΣΟΦΗ δὲ μένει στὴν Ἀθήνα, ἂς γράψῃ τοῦ ΙΔΑΝΙΣΜΟΥ, Χαρ. Τρικούπη 47, Ἀθήνα.

(ΚΔ'—1268)

ΚΥΚΛΩΨ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Α' (μεγάλου) ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΑΣ—ΒΡΑΒΕΥΟΝΤΑΙ: Βραβεῖον Α') Λευκὸς Ἀετός, Β') Μακεδονοπούλα, Γ') Μυστηριώδης Ἱππεύς.— ΕΠΑΙΝΟΙ: Σύλλογος «Ὀδυσσεύς», Βάτος, Πανταχοῦ Παρών. — Λοιποὺς εὐχαριστοῦμεν. Οἱ Βραβευθέντες νὰ στεῖλουν τὰς Δ)σεις των καὶ δρ.2,50 ταχυδρομικά.—«Συναδέλφωση», λυπούμεθα πολύ, ἀλλὰ δὲν δεχόμεθα συμμαχίαν κανενός, Ἐὰν ὁ «Τιτὰν» εἶναι δειλὸς καὶ συμμαχεῖ μὲ τὴν «Μαθητικὴ Ἕνωση», ἐμεῖς δὲν εἴμεθα δειλοὶ σὰν αὐτόν. Χαιρετίσματα, «Τιτάν».

(ΚΔ'—1269)

«ΤΙΤΑΝ», σοῦ κηρύττω πόλεμον. Ἂν μὲ ἀνακαλύψῃς, γράψε μου. ΣΦΥΡΑΣ ΑΚΜΩΝΑΣ

(ΚΔ'—1270)

ΣΑΠΦΩ, ἔχετε κανένα ἀντίγραφο τοῦ «*Πτωχοῦ*»;.. Μὴ θυμώνετε. ΣΕΡΛΟΚ-ΧΟΛΜΣ

(ΚΔ'—1271)

ΦΙΛΟΣΟΦΕ, γιὰ ἀλληλογραφία εὐχαριστῶ· θὰ φθάνουν τὰ γράμματά μας τόσο ἀργά, ποὺ μπορεῖ καὶ νἀχουμε φύγει ὥς τότε. ΜΟΥΣΑ

(ΚΔ'—1272)

Παρακαλῶ τοὺς φίλους μου, τὶς φίλες μου ποὺ ἀμέλησα ν' ἀπαντήσω μὲ τὸ τελευταῖο μου ταξείδι, νὰ γράφουν στὴ διεύθυνση: Costas Goutas, Poste-Restante, Gand (Belgique).

ΜΠΕΡΜΠΑΝΤΑΚΟΣ

(ΚΔ'—1273)

Καλὲ Κορίτσια Θεσσαλονίκης, ἀνταλλάσσομε ρωμαντικὲς καρτούλες; γουστόζικα θεματάκια; Ἀχιλλάκον Νικολαΐδην, Φωτο - Ἀμερικαίν, Διαδόχου Γεωργίου 59, Θεσσαλονίκην.

Ἀγνούλα Π., προσωπικὲς γνωριμίες ἀπαγορεύονται; Ὄχι δά! δὲν εἶναι ἔτσι, παρεξηγᾶς. Εἶμαι καϋμένος; λυπήσου με! Ἑτοιμάζω νέο Λεύκωμα.

Ζερμαίν, Τρελλή; Τρελλός;—*Μορφεὺς*

(ΚΔ'—1274)

Μὲ μεγάλη μου λύπη ἀναγκάζομαι νὰ ἀκυρώσω τὸν διαγωνισμό μου (ΚΔ' — 580) ἐλλείψει ἐπαρκῶν ἀπαντήσεων. Τοὺς λιγοστοὺς ποὺχαν τὴν καλωσύνη νἀπαντήσουν εὐχαριστῶ, ἰδιαιτέρως Τριανταφυλλέναν, Βόλγαν, Νίκ-Κάρτ, Κιρκινέζον καὶ Ἱερὸν Ἐλευθερίας, «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ», εὐχαριστῶ· περιμένω βραβεῖον.

ΚΩΣΤΑΣ ΜΕΤΑΤΩΡΑΣ

(ΚΔ — 1275)

ΦΙΛΟΛΟΓ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ: Πάνω σὲ μιὰ καλλιτεχνικὴ κάρτα γράψτε ἕνα πεζοτράγουδο *οἱουδήποτε* θέματος. Βραβεῖα ἐκλεκτά. Προθεσμία δίμηνη. Διεύθυνσις (ΚΔ'.—994).—Ἀφρόκρινο, Ἀμαρυλλίς (διευθύνσεις;) Ἀνδαλούσσα, Ἀλκηστις, Βεατρίκη, Γυναῖκα, Ζόζια, Ἡλιογέννητη, Ἰδανισμέ, Μιμόζα, Μέμφις, Μάγισσα, Νεφέλη, Νέαιρα, Σεμίραμις, Τριανταφυλλένια, Χλωρίς.—Κυριατζῆ, Μάρκο Μπότσαρη, Μίμη Μπιζάνη, Νεκρολούλουδο, Ὀλέμπικ, Πουλὶ Καταιγίδος, Φιόρη Λεβάντε, Φουτουριστή, Πάνε Χειμαρριώτη,

Παρακαλοῦμε θερμά, λάβετε μέρος στὸν διαγωνισμό μας.

ΕΡΓΑ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΩΛΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

[Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμούς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξωτερικοῦ].

Ἀδελφούλα μου, δρ.15 (1,40 καὶ 4)
Ἀφροδίτη, δρ. 15 (2 καὶ 5).
Ζακυθινὸ Μαντήλι, δραχμ. 15 (1,40 καὶ 4).
Θέατρον, Τόμος Γ', δραχμ. 8, (1,50 καὶ 5).
Ἰσαβέλλα, δρ. 12 (1,20 καὶ 3,50).
Ἱστορία μιᾶς χωρισμένης, δρ. 10 (1,20 καὶ 3,20).
Κακὸς Δρόμος, δρ. 8 (1,20 καὶ 3,50).
Καλὸς Δρόμος, δρ. 6 (1,50 καὶ 3,60).
Κόσμος καὶ Κοσμᾶς, δραχμ. 15 (1,60 καὶ 4).
Κωμωδία τοῦ Ἀριστείου, δρ. 3, (1 καὶ 2,80).
Μαργαρίτα Στέφα δρ. 15 (1,50 καὶ 3,60.
Μητρυιά, δρ. 5 (1 καὶ 2,80).
Πετριὲς στὸν Ἥλιο, δρ. 10,— (1,40 καὶ 4).
Πόλεμος, δρ. 14 (2,10 καὶ 5).
Στάχυα καὶ Παπαρούνες, δρ. 10 (1,40 καὶ 3,60).
Στέλλα Βιολάντη, δραχ. 8 (1,20 καὶ 3,50).
Ἡ Τρίμορφη Γυναίκα. δρ. 20 (2 καὶ 4,50)
Φοιτηταί, δρ. 8 (1 καὶ 2,80).

Τύποις Π. Γ. ΜΑΚΡΗ καὶ Σία — Σοφοκλέους 8